

USD
11,10 EEK

SEK
1,42 EEK

Euribor
1,202

ÄP indeks -0,81%
612,15

Äripäev

Swdbanki kahjum täis optimismi

372 miljonit krooni kahjumit teises kvartalis on vähem kui neljandik eelmise aasta kasumist, on Swdbank Eesti peadirektor **Pärtel Perens** rahulik. Pealegi on näha, et võlgnevuses laenude kasv hakkab pidurduma. ▶6

Esmaspäev, 20. juuli 2009 | nr 128 (3848) | 25 kr

▶ Talter kasutab Eesti Energia kuuluvast karjääririst põlevkivi kaevandamisel tekkivat täitepinnast Kukruse-Jõhvi teelõigu ehitamiseks.

Fotod: Andras Kralla, Andres Haabu

Riigi tasuta lõuna

Eesti Energia otsus müüa Talterile soodsalt täitematerjali jätab riigi ilma miljonitest kroonidest

▶4-5

Riigikogu liikme ja endise Eesti Põlevkivi juhi Lembit Kaljuvee hinnangul aitab riik oma ressursi pea tasuta andmisel suurendada erafirma kasumit.

ARVAMUS

Pangaaktsiate kuldaeg on läbi, kuna finantssektor ei jookse enam pidevalt ülejäänud majandusest kiiremini.

Howard Davies, London School of Economicsi juht ▶9

INVESTOR

17%

kukkus Eesti Telekom maksueelne kasum teises kvartalis. Vähenevad rahavoolud panevad kontserni tõenäoliselt seniseid kõrgeid dividende alandama ▶16-17

EKSTRA

Harju maakohatu kohtuniku Sirje Õunpuu aktsiaportfell väärt 3,4 miljonit ▶10-11

LISAKS

KINNISVARA ▶12

Millises linnas vähenesid üürihinnad enim?

LOGISTIKA ▶15

Autorendifirmad võtavad suvest viimast

▶ Tallinna Kristiine keskuse juht Allan Remmelkoor

Kaubanduskeskused hoiavad hinda üleval

Hoolimata mõnedest võlgnekest ja uste sulgejateset ei kipu kaubanduskeskused üürihindu alla laskma. Hea maksja

tasub korralikult nii headel kui ka halbadel aegadel, kinnitab Kristiine Kaubanduskeskuse juht Allan Remmelkoor. ▶3

Kütusefirmad varjusid maksuparadiisi

Kütusefirmad Saurix Petroleum ja Infast Oil on läinud Hollandi Antillide offshore-firma kätte. Mõlema ettevõtte puhul liikusid Aleksei Tšuletsile ja Aleksandr Nakonetšnõile kuulunud aktsiad. ▶2

Tallinna Vesi lepi nadima tulemusega

EBRD-le tagasi makstud laenu tõttu kahanes esimesel poolaastal Tallinna Vee kasum võrreldes eelmise aasta sama ajaga. Lisaks on käivet alla tõmmanud ärikliendid, kes oluliselt vähem vett kulutavad. ▶3

Haigekassa ja töötukassa miinuses

Maikuu lõpu seisuga oli haigekassa tekkepõhiselt defitsiidis 632,6 miljoni ja töötukassa 801,5 miljoni krooniga. Mõlemad asutused loodavad teisel poolaastal olukorra leevendamist. ▶6

ÄP PÄEVA NÄGU

Valdo Kalm ▼

ei suutnud kasumi kukkumist vältida

Valdo Kalmu juhitava Eesti Telekom kasum kukkus selle aasta teises kvartalis mullusega võrreldes 94 protsenti. Samasse perioodi langes ka dividendide väljamaksmine, mis tõi kaasa 400 miljoni kroonise tulumaksu. Telekom kaive langes vaid 14 protsenti. Suur roll

kehvas tulemus on Euroopa Liidul, mis on sundinud mobiiloperaatoreid küsima klientidelt välismaal tehtud kõnede eest varasemast märksa madalamat hinda. Samas erinevalt mitmest muust Tallinna börsi ettevõttest ei langenud Eesti Telekom kahjumisse.

Hoia kokku automaksult!

Autode GPS jälgimine ja sõidupäevik, 254 kr/kuus
Demo Teie kontoris ja GPS seade täiesti **TASUTA!**

Vaata www.valve.ee või helista 687 0722

ALKOHOLIMÜÜK

Lätis saab taas öösiti õlut osta ja müüa

Läti siseministerium ja poliitsei andsid kauplustele loa müüa õlut pärast kella 22, et toetada riigi majandust. Siseminister Linda Mrniece ütles, et see otsus võeti vastu ekspertide arvamuse alusel. Tema sõnul ei mõjuta keelu tühistamine turvalisust ja avalikkuse korda, kuna need, kes tahavad öösel õlut juua, saavad seda osta kohvikutest, vahendasid ERRi uudised. Alates 1. juulist tõsteti Lätis õlle aktsiisimaksu 50% ning teiste alkohoolsete jookide aktsiisimaksu 8%.

TAKSONDUS

Tallinna Taksopark sihib äriklienti

Kui seni juhiti ka Tallinna Taksoparki Tulika Takso alt, siis edaspidi lüükase firmad lahku. Tallinna Taksopark keskendub selgemalt ärikliendi nišile. Selleks on plaanis kasutusele võtta vormiriietus, koolitada juhte ja vaadata kriitilise pilguga üle autopark. Muutusega kaasneb ka teenuse hinna tõus. Samuti plaanitakse sel aastal omanikuvahetust. Ettevõtte uueks omanikuks saab SAKA Holding OÜ, mis on taksonduse suurärimehe Mati Saare enamusosalusega valdusfirma.

ÄP ÜKS KÜSIMUS

Äripäev avaldas reedel jõukate poliitikute ja riigiteenistujate edetabeli.

Kas olete rahul oma kohaga edetabelis?

► **Hannes Rumm, riigikogu liige, 21. koht**

Ei ole edetabelit veel näinud. Ma arvan küll, et on kasulik, kui inimese mitte ainult ei räägi ettevõtlusest, vaid on seda kogenud. Praegu on poliitikute ja ametnike seas palju inimesi, kes ei ole kunagi ühtegi ettevõtet asutanud ega üheski ettevõttes päevagi töötanud.

► **Aivar Kokk, Jõgeva maavanem, 6.–7. koht**

Ma arvan küll, et mu varanduslik seis pole nii uhke. Mul on väikesed firmad, kui need täna maha müüa, ma ei tea, kas saaksin nende eest 15,5 miljonit krooni. Usun, et poliitikute ja ametnike seas peaks olema rohkem ettevõtjaid. Ettevõtluse taust aitab mõista, et igale tõusule järgneb langus. Aasta tagasi oli rahandusministeriumi prognoos veel väga optimistlik ja kõikjal tuli väga tõsiselt vaielda.

► **Jaanus Rahumägi, riigikogu liige, 17. koht**

Kas see on mingi nali või? Kes selle võistluse välja kuulutas? Paljud ametnikud ongi juba oma ameti kahjuks isiklikuks äriks muutnud, poliitikute seas võiks ettevõtlikke inimesi rohkem olla.

Tehing Kaks kütuse hulgemüüjat vahetas omanikku

Saurix Petroleum ja Infast Oil läksid offshore-firma kätte

80 protsenti mullu ligi kahe miljardi kroonist käivet näidanud mootorikütuste hulgemüüjast Saurix Petroleum kuulub nüüd Hollandi Antilidel registreeritud firmale CNP Investments N.V.

Samast ettevõttest sai eelmise nädala neljapäeval ka õlide ja kütuste hulgemüüja Infast Oili ainuomanik.

Curacao saarel maksuparadiisil registreeritud firma ilmus juba kolme aasta eest kütusehulgemüüjate omanikeringi, piirdudes siis viiendiku suuruse osalusega. Eelmisel nädalal liikusid mõlema ettevõtte puhul Aleksei Tšuletsile ja Aleksandr Nakonetšnõi kuulu- nud aktsiad.

Peategelased korduvad

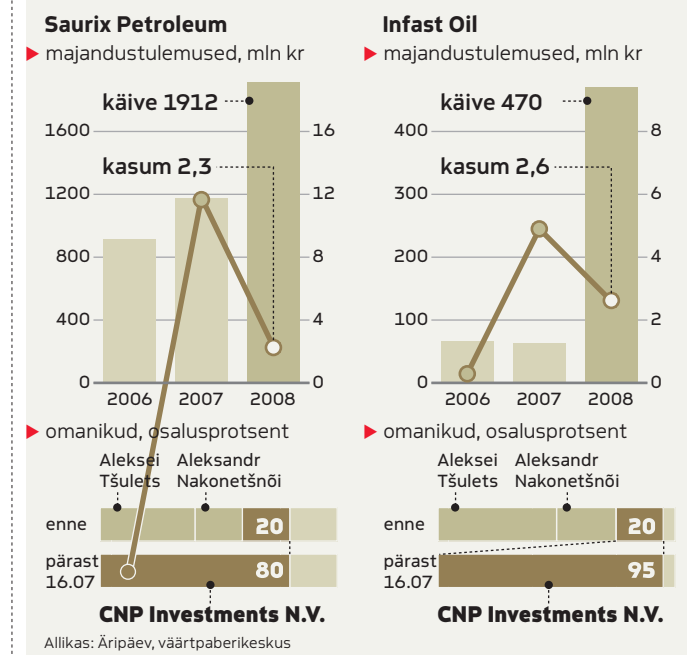
Suure tõenäosusega kuulub CNP Investments N.V. samadele meestele, sest offshore-firma on ka ASI Railservice, ASI Paldiski Sadamad ning veoste ekspedeerimisega tegeleva ASI Merktrans omanik.

Merktransile kuulub omakorda Paldiski–Kapelliskäri laevaliini opereeriv AS Baltic Scandinavian Lines, mis osteti läinud kevadel Heiti Häällega seotud Pakri Marine Investmentilt. Kõigi nimetatud firmade juhtorgani- test jooksevad läbi Tšuletsi ja Nakonetšnõi nimed.

Äripäeva konsulteerinud allika sõnul olid mehed osaliselt Eesti piiri taga Venemaa-

ÄP VÕRDLU

Omanikku vahetanud kütusefirmades on kasumlikkus kasvanud

le Ust-Luuga sadamasse rajatavas terminalis, kuid sunniti sellest väljuma. Küll korraliku raha eest.

Saurixil käsil maksuvaidlus

Kuid Vene ajakirjanduses on firmat CNP Investments N.V. seostatud hoopis ühe esilõigari Vladimir Lisiniga ning seda just seoses Ust-Luuga sadamasse kaubaterminali rajamise investeeringuga.

Saurix Petroleumil on pooleli ka kohtuasi maksuameti- ga. Nimelt on ettevõtte majandusaasta aruande järgi vaidlustanud ameti ettekirjutise. Maksude põhiosa on nad tasunud, vormistatud on see 9,66 miljoni kroonise laenu- na maksu- ja tolliametile. Krediidiinfo näitab lisaks, et ettevõtte on maksuameti ees 6,64miljoniline intressivõlg.

Koht Brinkmann

Toll Euroopa Liidu tollitariifistik rakendub ka Eestis

Euroopa Kohus: Eesti käitus õigesti

Euroopa Kohus tegi neljapäeval Luxembourgis otsuse, mis puudutab Euroopa Liidu ühise tollitariifistiku rakendamist Eestis.

Kohus leidis, et Eesti käitus õiguspäraselt, nõudes väärislõhe kalaselgroogude märkimist tollideklaratsioonis inimtoiduks kõlbuliku tootena, teatas välisministerium.

Euroopa Kohus tegi oma

otsuse eelotsusemenetluses, mille algatas Tallinna halduskohus, kes küsis Euroopa Kohult nõu Euroopa Liidu ühise tollitariifistiku tõlgendamise kohta.

Tallinna halduskohus palus Euroopa Kohtul analüüsida, kas Eesti määras Atlandi väärislõhe külmutatud selgroogudele õige tollimaksu.

Eesti äriühing OÜ Pärlitigu importis Norrast tehistin-

gimustes kasvatatud Atlandi väärislõhe kalaselgroogusid, deklareerides seda inimtoiduks mitte kõlbuliku, mistõttu ei pidanud ta selle eest tollimaksu tasuma. Maksu- halduri otsus, mille kohaselt on tegemist siiski inimtoidu- seks kõlbuliku tootega, tõi ettevõtjale kaasa dumpinguvastase tollimaksu tasumise kohustuse.

Logistikauudised.ee

EHITUS

Siia tuleb Bauhaus

► Lasnamäele Tähesaju City kompleksi kerkiv pood tuleb 20 000 ruutmeetri suurune, valmimistähtaeg on 2010. aasta aprill, ehitusmeister on OÜ Fund Ehitus.

Foto: Andras Kralla

VABASTA END STRESSIST!

Telefon 53 654 039, info@revalpartners.ee
www.revalpartners.ee

Raskustes ettevõtete kriisinõustamine.
Probleemsete nõuete, varade ja ettevõtete ost.
Ettevõtete saneerimine, likvideerimine. LAENUVÕIMALUS!

Äripäev

Peatoimetaja:

Meelis Mandel
Väljaandja: **AS Äripäev**
Pärnu mnt 105, 19094 Tallinn
telefon: (372) 667 0195, (372) 667 0222,
faks: (372) 667 0265, (372) 667 0165
Trükk AS Kroonpress

Toimetuse:

e-post: aripaev@aripaev.ee
tel: (372) 667 0105, faks: (372) 667 0200
faks: (372) 667 0265
Korrespondent **Tartus**
Väinu Rozental,
vainu.rozentel@aripaev.ee

Reklaamiosakond:

e-post: reklaam@aripaev.ee,
tel: (372) 667 0105, faks: (372) 667 0200
Seminarid ja käsiraamatud:
tel: (372) 667 0207, faks: (372) 667 0290
Raamatuklubi ja infolehtede toimetuse:
tel: (372) 667 0207, faks: (372) 667 0290

Tellimine ja levi:

e-post: register@aripaev.ee,
tel: (372) 667 0099,
faks: (372) 667 0300
Tellimine internetis
www.aripaev.ee/tellimine
Äripäev veebis: www.aripaev.ee

Toimetuse võtab endale õiguse kirju ja kaastöid vajaduse korral lühendada. Toimetuse kaastöid ei tagasta. Kõik ajalehes Äripäev ja tema lisades avaldatud artiklid, fotod, teabegraafika (sh päevakajalised, majanduslikud, poliitilised või religioossed teemad) on autoriõigusega kaitstud teosed ning nende reprodutseerimine, levitamine ning edastamine mis tahes kujul on ilma ASI Äripäev kirjaliku nõusolekuta keelatud.
Käebuste korral ajalehe sisu kohta võtte pöörduda Pressinõukogusse, pn@eall.ee või tel (372) 646 3363.

5 MINUTIT 3

ÄP NUMBER

11

► miljonit krooni on maksuvõlga Meelis Lao firmal ML Investments Group. Ettevõtte on võla vaidlustanud kohtus.

ÄP ÄRIPÄEV ÖNNITLEB

Jerry Seinfeld

Ameerika koomik Jerry Seinfeld tunnistati ajakirja Forbes poolt viimase aasta enim tasustatud koomikuks. 55aastane staar, kelle hittsaade lõppes kümme aastat tagasi, teenis aastaga 85 miljonit dollarit sündikaadilepingute, lavaesine- miste ja reklaamidega.

ÄP LOE VEEBIST

Lugejate lemmikud

- Rikkaim väikeinvestor valvab Eesti pangandust (5135)
- Poliitikute eraärid õitsevad (4064)
- Eesti Telekom kasumikadu (4000)

► www.aripaev.ee

ÄP KOLMAPÄEVAL

Mis on olnud pika ajalooga Eesti tootmisettevõtete edu aluseks?

► loe Äripäevast

► Viru Keskuse juhatus liige Ants Vasar ei pea üldist üürihindade alandamist mõeldavaks.

Foto: Julia-Maria Linna

Kaubandus Tartu Lõunakeskus kärpis laiendusse kavandatud sisustuspoe väiksemaks

Kaubanduskeskused püüavad üürihinna senisele tasemele jätta

Kaubanduskeskustel on tekkinud esimesed võlgla- sed ja rendipindadelt lahku- jad, kuid üüri alandamist ni- metab näiteks Viru Keskus haruldaseks.

Viru Keskus sõlmis rentni- ke nõudmisel kuni 10 protsen- ti soodsamad lepingud. "Aasta alguses tuldi jutuga, et tahaks rendihindu veidi alla saada, sest mujal on ju ka hinnad län- nud soodsamaks," ütles kes- kuse juhatus liige Ants Va- sar. Ta lisas, et allahindamine on maineka keskuse jaoks äär-

miselt haruldane ja kokkulepe sõlmiti üksikutega.

Vasara sõnul pole neil üür- nikega muresid. Osa kauplusi vahel viivitab maksetega, kuid niiviisi oli ka headel majandus- aastatel, märkis ta.

Kristiine Kaubanduskesku- se juhi Allan Remmelkoore üt- lusel ei sõltu üüri raha õigeaeg- ne laekumine niivõrd kehvast majandusest, vaid rohkem et- tevõtjast. "Head maksjad ta- suvad hästi nii halbadel kui ka headel aegadel, kes on lorud headel aegadel, jätkavad nii- moodi ka edaspidi," ütles ta.

Järve keskusel on viis prot- senti üüri võlgnikke, kuid poodnike huvi sealsete rendi- pindade vastu on kaubandus- keskuse teatel suur. "Võlgla- si on. Püüame nendega kokku- leppele jõuda ja lahendusi lei- da, kuid vajadusel leiame pin- nale ka uue poe," ütles keskuse turundusjuht Helen Saks.

Tartu Lõunakeskuses on poed üritanud rendihindu soodsamaks saada, kuid kes- kuse juhatus liige Jaan Lo- ti kinnitusel pole hinnakaup- lejate arv tähelepanuväärne. Küll hilinevad mõned kaup-

lused üüri tasumisega, pank- rotistunud on seni üks pood. "Pilt on läinud kurvemaks, võrreldes eelmise aastaga," üt- les Lott võlgnikke kohta.

Aasta alguses sulges Lõu- nakeskuses ukseid autokau- pade müüja Autoring, kelle pinnast hõivasid osa spordi- tarvete kauplus Rademar ja AHHA teaduskeskus. Viima- ne on kaubanduskeskuse Lo- ti sõnul justkui kirss tordil.

Lõunakeskuses novembri alguses avatavas 300 miljonit maksmatavat lüüsihoones tu- li plaanitud suur sisustuspood

väiksemaks kärpida. "Suuri si- sustuspoode enam teha ei saa, sest turg seda enam ei võimal- da," lausub Lott.

Eelmisel nädalal sulges Tar- tu Tasku keskuses ukseid tren- dirõivaste kauplus Blend, jää- des rendi tasumisega kimp- pu. Keskust haldava Estiko juhatu- se liikme Ain Tammvere sõnul on Taskus mõned rendivõlgni- kud, kuid nendega üritatakse kokkuleppele jõuda.

"Oleme mõnel kliendil paa- rikümne protsendi võrra üüri- hinda alandanud," lisas Tam- vere.

Katariina Krjutškova

MAKSUD

Deklaratsioonil juulis veel 18%

Maksu- ja tolliamet palub tähele panna, et 20. juuliks esitataval käibedeklarat- sioonil on käibemaksu tava- määr 18 protsenti. Selle aasta 1. juulist tõusis käibemaksumäär 20 prot- sendile. Maksuhaldur tu- letab meelde, et viimane maksustamisperiood, mille käivet deklareeritakse 18- protsendilise määraga, on juuni 2009. Käibedeklarat- sioon esitatakse esimest korda uue maksumääraga 21. augustiks.

EELARVE

Investeeringuid tehtud kolmandik

Investeeringuteks ja inves- teeringutoetusteks on pool- aastaga kasutatud 2,6 mil- jardit krooni ehk 30,5 prot- senti eelarves planeeritud vahenditest, teatas rahan- dusministeerium. Kulused tehti kuue kuuga eelarvest 43 miljardi krooni ulatuses, mis on 47,1 prot- senti planeeritust. 2009. aasta riigieelarve on pla- neeritud defitsiidis, mistõtt- u jooksvad kulud ületavad aasta jooksul laekuvaid tu- lusid.

Tulusid laekus poolaasta- ga eelarvesse 39,4 miljardit ehk 46,3 protsenti eelarves kavandatud. Juunis laekus sellest 7,1 miljardit krooni, sellest maksumaksjate 5,5 mil- jardit. Võrreldes möödunud aasta juuniga on sel aastal riigieelarvesse laekunud tu- lusid 5,9 protsenti vähem. Maksutulud on kuue kuu- ga laekunud eelarvesse 29,6 miljardit krooni ehk 46,6 protsenti eelarves ka- vandatud.

Tulemus Vee tarbimine vähenes

Laenu tagastus kärpis Tallinna Vee kasumit

Eelmisel aastal kasumit ja käivet kasvatanud ASi Tal- linna Vesi selle aasta esi- mene poolaasta tõi nii ka- sumis kui ka käibes väikse kahanemise, sest ettevõtte juhi lan Plenderleithi sõnul maksti ära EBRD-lt võetud laen.

Plenderleithi sõnul oli kasu- mi kahanemine tingitud ühe- kordsest finantskulu maksest seoses suuremahulise torusti- ke rajamise projekti finantseerimisega aastatel 2008–2010.

"Ettevõtte maksis tagasi ja refi- nantseeris täielikult EBRD lae- nu," täpsustas Plenderleith.

Kanaliseerimisprojektidele on tänava kuue kuuga rajatud üle 19 kilomeetri, mis moo- dustab täpselt poole tänava- seks kavandatud mahust.

Vee- ja reovee teenuse müü- gimaht vähenes kõigis klien- digruppides, kahanedes mär- kimisväärselt äriklientide pu- hul. "Peamiselt on see selgi- tatav kokkuhoiuga või toot- mise vähenemisega," märkis Plenderleith.

aripaev.ee

Inglismaa (UK), BeNeLux, Saksamaa, Prantsusmaa

Täis- ja osakoormate vedu tenthaagistega

Kiire, täpne ja soodne vahendajateta veoteenus Lääne-Euroopas.

AS Olbtar > www.olbtar.ee > olbtar@olbtar.ee
tel 731 1791, 53 334 417

SUVINE SOODUSPAKKUMINE SELLE REKLAAMI ESITAJALE!

VIISAD:

Valgevene, Ukraina, Kasahstani, Aserbaidžani, Usbekistani, Mongoolia, Armeenia, Bulgaaria jt.

• mitmekordne aastane viisa Venemaale alates 2200 kr (tavahind al. 3000 kr)

• ühekordne turistiviisa Venemaale alates 620 kr (tavahind al. 680 kr)

KIIRVIISADE VORMISTAMINE!

UNION TRAVEL
Lembitu 14, Tallinn
tel 627 0627
Pronksi 6, Tallinn
tel 627 0800
www.uniontravel.ee
54 54 54 57

4

UUDIS

Äp TSITAAT

” Praegu ehitatakse poolemiljardilist objekti ja öeldakse, et selle eest ei pea ressursi maksma. See tundub mulle pehmelt öeldes koomiline.

Tiit Salvan, Toila vallavanem

Kingitud miljonid

Seaduseauk Riik jagab erafirmadele sandikopikate eest karjääriliiva

Äp
Kadri Bank
kadri.bank@aripaev.ee

Seaduseaugu tõttu annab riik Eesti Energia käe läbi võileivahinnaga ära ehitusmaterjali Kukruse-Jõhvi teelõigule, jättes aga enast ilma paarikümnest miljonist kroonist.

Juba enam kui kuu sõidavad Ida-Virumaal asuva Sirgala karjääri ja tänavuse kalleima teedehituse vahet kallurid, kastis tuhanded tonnid liiva. Eesti Energia Kaevandustele kuuluvast karjäärist ostab teedehituskonsortsium seda materjali hinnaga, mis ei küüni väidetavalt üle paarikümne sendi tonni kohta.

Tehingu osapooled – Eesti Energia Kaevandused ja ehi-

tajad eesotsas Talteriga – hinda avalikustama ei soostu, öeldes, et lepingus fikseeritud hinnad sisaldavad konfidentsiaalset infot. Eesti Energia Kaevanduste arendusdirektor Kalmer Sokman lisab, et ehitajale müüakse ühe lepingu raames nii killustikku, aherainet kui ka liiva ja eraldi iga materjali hinna väljatoomine jätkaks eksitava mulje.

Eesti Energia Kaevanduste, tollase Eesti Põlevkivi endise juhi Lembit Kaljuvee teada on konsortsiumile müüdava liivatonni hinnaks paarkümmend senti, teise Äripäeva allika väitel veelgi vähem. Kaljuvee sõnul oli mullu, hanke koostamise ajal, Ida-Virumaal liivatonni keskmine hind aga 45 krooni.

Küsimusele, kas tegemist on riigile kasuliku tehinguga,

vastab Sokman, et kaevandamisjäätmel on odavad ja seetõttu saab riik teed soodsamalt renoveerida. Nende kasutamisel teedel tuleb maksta aheraine pealt ka vähem ladestamistasu.

Kohalik omavalitsus jääb rahast ilma

Maapõueseaduse puudujääk seisnebki selles, et kui põlevkivi kaevandajal on kaevandamisõigus olemas, kuulub põlevkivi pealne katend talle ning tema kehtestab ka hinna.

Peale selle ei pea kaevandaja katendis peituvate materjalide pealt riigile ja kohalikele omavalitsusele ressursitasu maksma, sest neid pole siiani maavarana arvele võetud. Nimelt on setete mitmekesisuse tõttu raske määratleda, milliste materjalidega katendis täp-

ÄP NUMBER

20

► miljonit krooni peaks teehitajad eesotsas Talteriga maksma riigile ressursitasu kasutatava 750 000 tonni liiva eest. Tegelikult maksavad nad tonni eest vaid paarkümmend senti. Hanke toimumise ajal maksis tonn liiva turul umbes 45 krooni.

ÄP MIS ON MIS

Kukruse teelõigu muldkeha valmib Sirgala karjääri katen-dist ning Estonia ja Viru kaevandusest pärit aherainest ja killustikust.

► **Aheraine** on põlevkivikihti-de vahele jääv paekivikiht, mis jääb põlevkivi kaevandamisel üle.

► **Katend** koosneb eri setetest, nagu saviliiv, liivsavi, moreen, turvas jms. Kui allmaa-

kaevandamisel on selge, et kaevandajale kuulub vaid põlevkivi ja selle vahel olev aheraine, siis karjääris mängu tuleva katendi kasutamist maapõueseadus täpselt ei reguleeri. Katendit tuleks kasutada karjääri korrastamiseks, aga seda võib üle jääda. Praegu käib arutelu, kuidas seadusega paika panna müüki mineva ülejäägi maksustamine.

ÄP TAUST

Kukruse-Jõhvi teelõik

► Rajatakse uus muldkeha, kasutades geovõrku, et vältida kaevanduskäikudest tule-neda võivaid vajumisi.

► Ehitamine maksab riigile 628 mln krooni. Maanteeameti kinnitusel ei vasta tööle väited maksumuse suurenemisest või vähenemisest.

► Riigihanke raames on en-

diselt käimas kohtuvaidlus seoses Merko Ehituse jagunemise ja selle kõrvaldamisega hankelt, millega tegeleb Tallinna halduskohus.

► Hanke teistkordsel väljakuulutamisel sai võidu konsortsium, kuhu kuuluvad Talter, Tref, K-Most ja Teede REV-2.

ÄP ÜKS KÜSIMUS

Täiteliiva saamine Kukruse teelõigu hanketingimustes

Kas hankel osalejaid koheldi võrdselt?

Imselt ei olnud teised Kukruse-Jõhvi hankel osalenud teedeehitajad teadlikud võimalusest riigilt pea-aegu tasuta täiteliiva saada – seda hanketingimustes kirjas ei olnud.

Lembit Kaljuvee, riigikogu liige, endine Eesti Põlevkivi juht

Pakkujatele oli teada, et võib kasutada liiva ja aheraine segu ning aheraine oli ette nähtud hankida tollastest Eesti Põlevkivi karjääridest. Maksmine toimub töö lõpptulemuse eest.

Tiina Reismann, maanteeameti avalike suhete juht

Kaevandused oleks teistegi ehitajatega sõlminud samade hindadega lepingu, kui liiva oleks osta soovitud samas koguses ja samadel tingimustel.

Kalmer Sokman, Eesti Energia Kaevanduste arendusdirektor

Hanke pakkumisfaasis korraldas Eesti Põlevkivi kõigile pakkujatele oma karjäärides tutvustava ringkäigu, mistõttu kõikidel pakkujatel oli sama informatsioon materjalide saadavuse ja kvaliteedi kohta.

Sven Pertens, Talteri juht

Rahaline võit vähemalt 2,2 korda!

Kasuta Eesti suurima Intrastati ja pakendimassi vormistaja tulusaid lahendusi!

Küsi lisa tel 655 0703
www.a-tolliagentuur.ee

A-Tolliagentuur

Keelekümbelprogramm

Integratsiooni Sihtasutuse mitmekultuurilise hariduse üksus kuulutab välja lihtmenetlusega avatud hanke:

KEELEKÜMBELSPROGRAMMI AASTAKONVERENTSI 2009 KONVERENTSIKORRALDUSTEENUSE OSTMINE

Pakkumuste esitamise tähtaeg:
6. august 2009 kell 11.00

Pakkumused tuleb esitada:
Integratsiooni Sihtasutus
Liimi 1, 10621 Tallinn
III korrus

Hankedokumentatsiooni pakkumuse koostamiseks saab küsida e-posti aadressil: kke@meis.ee

2.–3. oktoobril 2009 toimuvat konverentsi toetab Haridus- ja Teadusministeerium

Haridus- ja Teadusministeerium

► **Eesti Energia Kaevanduste arendusdirektori Kalmer Sokmani väitel on see riigile kasulik, kui kaevandamisjäätmel müüakse teede-ehitajale odavalt. Nii saab säästa teehituseks minevat raha.**

Foto: Andras Kralla

selt tegu on. Lembit Kaljuvee ja Toila vallavanem Tiit Salvan, kes käis ise karjääris asja uurimas, on veendunud, et müüakse just liiva. Praegu kasutatakse 750 000 tonni pealt koguneks mõlema arvutuste kohaselt ressursitasu umbes 20 miljonit krooni.

Kaljuvee sõnul pole tal selle vastu midagi, et kaevandamisest ülejääv materjal otstarbekalt ära kasutatakse, kuid selle pealt peaks riik ka teenima. “Praegu annab riik oma ressursi peaaegu tasuta ära erafirmale ja seda praktiliselt kasumiks,” ütleb ta.

Inspektsioon ei alustanud õigusrikkumise menetlust

Rahast ilma jääva Toila valda juht meenutab, et neil tuli aleviku peatäna vee- ja kanalisatsioonisüsteemi ehitamiselgi teepinnase koorimisest pealt 30 000 krooni ressursitasu maksta. “Praegu ehitatakse poolemiljardilist objekti ja öeldakse, et selle eest ei pea ressursi maksma. See tundub mulle pehmelt öeldes koomiline,” leiab Salvan.

Sirgala karjääris on olukorraga tutvumas käinud keskonnainspektsioon, mille nõunik Himot Maran piirdub aga napolisõnalise vastusega, et inspektsioon õiguserikkumise menetlust ei alustanud. Ta soovib pöörduda keskkonnaministeeriumi.

Ministeeriumi keskkonnakorralduse ja tehnoloogia osakonna juht Rein Raudsep ütleb, et kui allmaakaevandamisel on selge, et kaevandajale kuulub vaid põlevkivi ja selle vahel olev aheraine, siis karjääris mängu tuleva katendi kasutamist maapõueseaduse täpselt ei reguleeri. Seaduse järgi tuleks Raudsepa sõnul katendit kasutada karjääri korrastamiseks, aga seda võib kultiveerimisel üle jääda.

Riigikogu hakkab seadust muutma

“Praegu käibki põhivaidlus selle üle, kuidas seda (müügiks minevat ülejääki – toim) maksustada. Meie ülesanne on see võimalikult täpselt sätestada enne, kui asi läheb liiga levinuks,” ütleb Raudsep, kelle sõnul peaks muudatusettepanekud jõudma riigikokku septembris.

Äripäeval ei õnnestunud saada Eesti Energia juhatuse esimehe Sandor Liive ega majandusminister Juhan Partsi kommentaari, kuna mõlemad viibivad puhkusel.

6 UUDIS

RAHA

Töötukassa ja haigekassa miinuses

Rahandusministeerium teatas, et mai lõpu seisuga oli töötukassa tekkepõhiselt defitsiidis 801,5 miljoni krooniga ja haigekassa 632,6 miljoni krooniga. Selle aasta teisel poolaastal oodatakse haigekassa kulutuste mõningast vähenemist seoses muudatustega ajutise töövõimetuse hüvitiste süsteemis. Töötukassa eelarvepuudu jääki peaks ohjeldama 1. juulil jõustunud uus töölepingu seadus ning töötuskindlustusmakse määrade tõus 1. juunist 3 protsendini ning 1. juulist 4,2 protsendini.

RESERVID

Stabreservi maht juunis suurenes

Juunis suurenes stabiliseerimisreservi maht võrreldes eelneva kuuga 30 miljonit krooni, teatas rahandusministeerium. Juuni lõpu seisuga oli riigikassas likviidseid varasid suurusjärgus 12,95 miljardit krooni, millest 7,14 miljardit kuulub stabiliseerimisreservi ja 3,48 miljardit krooni erakorralisse pensionireservi. Omandireformi reservfond on 450 miljonit krooni ja klientide vahendid 1,88 miljardit krooni. Võrreldes eelneva kuuga on stabiliseerimisreservi maht suurenenud 30 miljonit krooni ja erakorralise pensionireservi maht 490 miljonit krooni, omandireservfondi maht on vähenenud 1 miljon krooni ning klientide vahendite maht on suurenenud 380 miljonit krooni.

ELEKTER

Ministeerium: Eestis tootmist piisavalt

Venemaa ei hakka peagi avaneval Eesti elektriturul domineerima, kuna meil jätkub oma ressursside ning idanaabri tegevus peab lähtuma regulatsioonidest, kinnitas majandusministeerium. "Eestis on piisavalt elektritootmist, et katta enda elektrivajadused, ning Soomes, Lätis ja ka Leedus on võimalik toota nii palju elektrit, et katta oma vajadused ilma Venemaata. Venemaast saab üks mängijatest elektriturul. Domineerima ta turul hakata ei saa, sest selles osas on regulatsioonid ette nähtud," selgitas majandusministeeriumi asekancler Einari Kisel ERRi raadiouudistele.

SULGEMINE

Läti sigaretitehas läheb hingusele

British American Tobacco Latvia teatas neljapäeval, et on sunnitud aktsiisišoki pärast Läti tootmise sulgema ja müügipersonali vähendama, kirjutas Biznes & Baltija. Maksu- ja hinnatõusu tõttu on legaalse sigaretti müük kukkunud 40% ja musta turu osakaal kasvanud 30%ni kogu turust.

► Swedbank Eesti peadirektor Priit Perens nentis, et sellist raha hinda, nagu oli 2007. aastal, ei näe Eestis arvatavasti enam kunagi.

Foto: Andras Kralla

Perens: viivislaenuude kasvutempo pidurdub

Tulemus Swedbanki kahjum 372 miljonit

Tänavu Eestis ligi 700 miljonit krooni kahjumit teeninud Swedbank loodab kolmandas kvartalis viivislaenuude kasvu pidurdumist.

"Võlgnevuses laenuude kasv teises kvartalis vastas prognoosile ning on näha, et selliste laenuude kasvutempo hakkab aasta teises pooles tõenäoliselt pidurduma," ütles Swedbank Eesti peadirektor Priit Perens.

Esimeses kvartalis ligi 300 miljonit krooni kahjumit teeninud Swedbanki Eesti üksuse kahjum hüppas teises kvartalis 372 miljonini. Tegevuskasumit teenis Eesti üksus 717 miljonit ning 1,082 miljardit krooni moodustasid eraldised võimalike laenukahjumite katteks.

Ootuspärane tulemus

"Praegust majandussituatsiooni arvestades on panga teise kvartali tulemused ootuspärased," kinnitas Perens. Ta lisas, et tänavuse esimese poolaasta kahjum moodustab vähem kui neljandiku eduka eelmise aasta jooksul teenitud kasumist.

Panga tulemuste peamised

mõjutajad on tema sõnul varade kvaliteet ja laenukahjumid. Swedbanki Eesti üksus suurendas 984 miljoni krooni võrra reservi võimalike laenukahjumite katteks, kandis maha laene 105 miljoni krooni ulatuses ja sai tagasi varem mahakantud laene 7 miljoni ulatuses.

Laenuõudlus kesine

Swedbanki grupi tegevjuhi Michael Wolfi teatel on nad loonud laenukahjudeks tugeva puhvri. "Oleme kahandanud ka riskantsete varade mahtu, mis on tugevdanud meie vastupidavust. See näitab, et oleme saamas tugevamaks pangaks," kirjutas Wolf panga kodulehel. Täiendavaid varasid tulevaste laenukahjude katmiseks on pangal ligi 27 miljardi Eesti krooni ulatuses.

Eestis püsib nõudlus uute laenuude järele Perensi kinnituse jätkuvalt madal. Majanduskeskkonnast tulenevalt on panga krediitpoliitika ja laenuitingimused varasemast konservatiivsemad ning uusi laene antakse välja elujõulisest äriprojektidele ning kõrge maksevõimega eraklientidele, lisas ta.

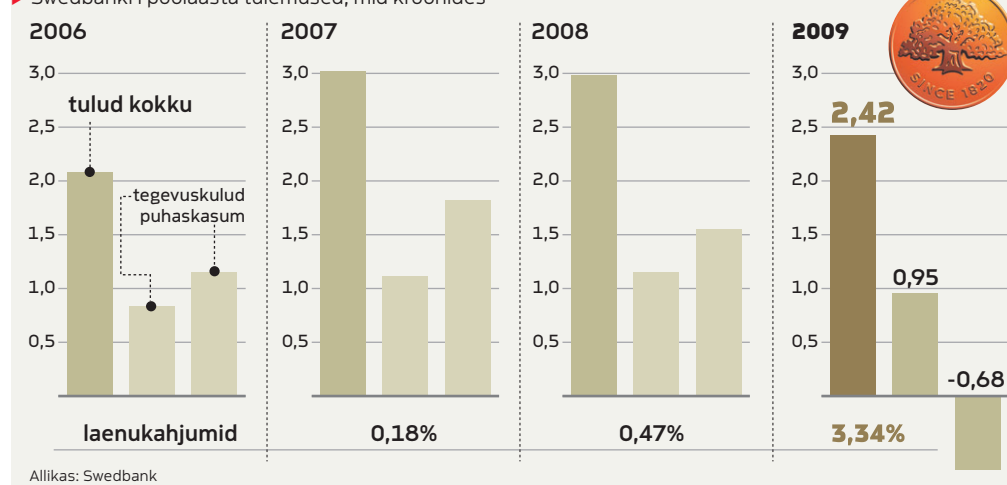
"Kuna Baltimaade majandusi peetakse praegu kõrge riskitasemega piirkonnaks, on rahvusvahelistelt turgudelt

Äp TULEMUSED

Swedbank

Eestist saadud poolaastatulud mullusest viiendiku võrra väiksemad

► Swedbanki I poolaasta tulemused, mld kroonides

Äp TAUST

► Oma majandustulemuste aruandes märkis Swedbank, et Rootsi ja Eesti said hakka oodatust paremini. Samal ajal Ukraina, Läti ja Leedu jätkasid panga hinnangul alla käiku.

sisselaenatava raha hind panga jaoks muutunud märgatavalt kõrgemaks kui mõned aastat tagasi," rääkis Perens. Sellest lähtuvalt on tõusnud laenu intressitase ka klientide jaoks.

Millal võiks laenamine taas lihtsamaks muutuda? "Sõltub meie hinnangutest klientide potentsiaalsetele raha-

► Hapude laenuude maht Eestis kasvas viimase kvartaliga ligi 5,3 miljardilt kroonilt 6,7 miljardile kroonile. Samas hüppasid Lätis hapud laenud 11,2 miljardilt kroonilt 16,9 miljardile.

voogudele, mis omakorda sõltub olukorrast majanduses. Kui lihtsuse all pidada silmas raha hinda, siis selliseid hinnatasemeid nagu 2007. aastal me ilmselt enam Eestis ei näe," vastas Perens.

Tema sõnul määrab Eesti olukorra majanduse taastamine meie ekspordiriikides. "Kui uskuda aktsiaturge, siis

Äp NUMBER

862

► inimese võrra on esimesel poolaastal kahanenud Swedbanki töötajate arv, peamiselt Baltimaade üksuste arvel.

on maailmas teatud elavnemist oodata," lisas ta.

Lähiaja plaanidest rääkides ütles Perens, et tähelepanu keskmesse jääb efektiivsuse hoidmine. "Eesti üksuse kohta saab öelda, et kui tulude prognoosis ei teki erakorralisi muudatusi, on eesmärk jätkata kulude alandamist," selgitas ta.

Something to look forward to

ARVAMUS

| toimetuse seisukoht | kommentaarid |

Äp ÄRILAUSE
Meie poolt kasutada antud summa on kenaks kingituseks liiga suur.

Indrek Rahumaa, Alta Capital Partnersi juhtivpartner, Kruudale antud rahast

Äripäev, 17-19.07.2009

Äp VAHENDAB

Pensionifondid ei saa kogu süüd kriisi kaela veeretada

Pensionifondide negatiivsed tootlused viimastel aastatel, eelkõige eelmisel aastal, on suuresti tingitud finantskriisist. Keskmine maailma aktsiaturgu de langus ületas eelmisel aastal 50% piiri.

Samas ei saa kogu süüd üksnes kriisi kaela veeretada. Pensionifondide tingimuste kohaselt ei pea fondid hoidma fikseeritud aktsiaosakaalu taset. Vaadates pensionifondide aktsiaosakaalu erinevatel ajahetkedel, võib märgata teatud fondide kiiremat suutlikkust investeerimise ümber vaadata.

Kui turud hakkasid 2007. aasta teises pooles pöörduma, sai näha pensionifondide investeerimismeeskondade tõelist suutlikkust. Mõned fondid, mis headel aegadel kiiresti kõrgustesse ronisid, on mullu sama kiiresti ka kokku tõmmanud.

Oma mõju on avaldanud ka see, millistesse regioonidesse või varaklassidesse on investeeritud. Arvestatav osa pensionifondide varast oli investeeritud Ida-Euroopa regiooni ehk n-ö koduturule. Aastal 2007 aga kadusid investitorid Ida-Euroopa turgudele ning järeltulur aktsia-

► **Angelika Tagel**, Nordea Pension Estonia juhatuse esimees

te ja võlakirjade müümine muutus keeruliseks. Selliste investeeringute väärtused langesid kiiresti.

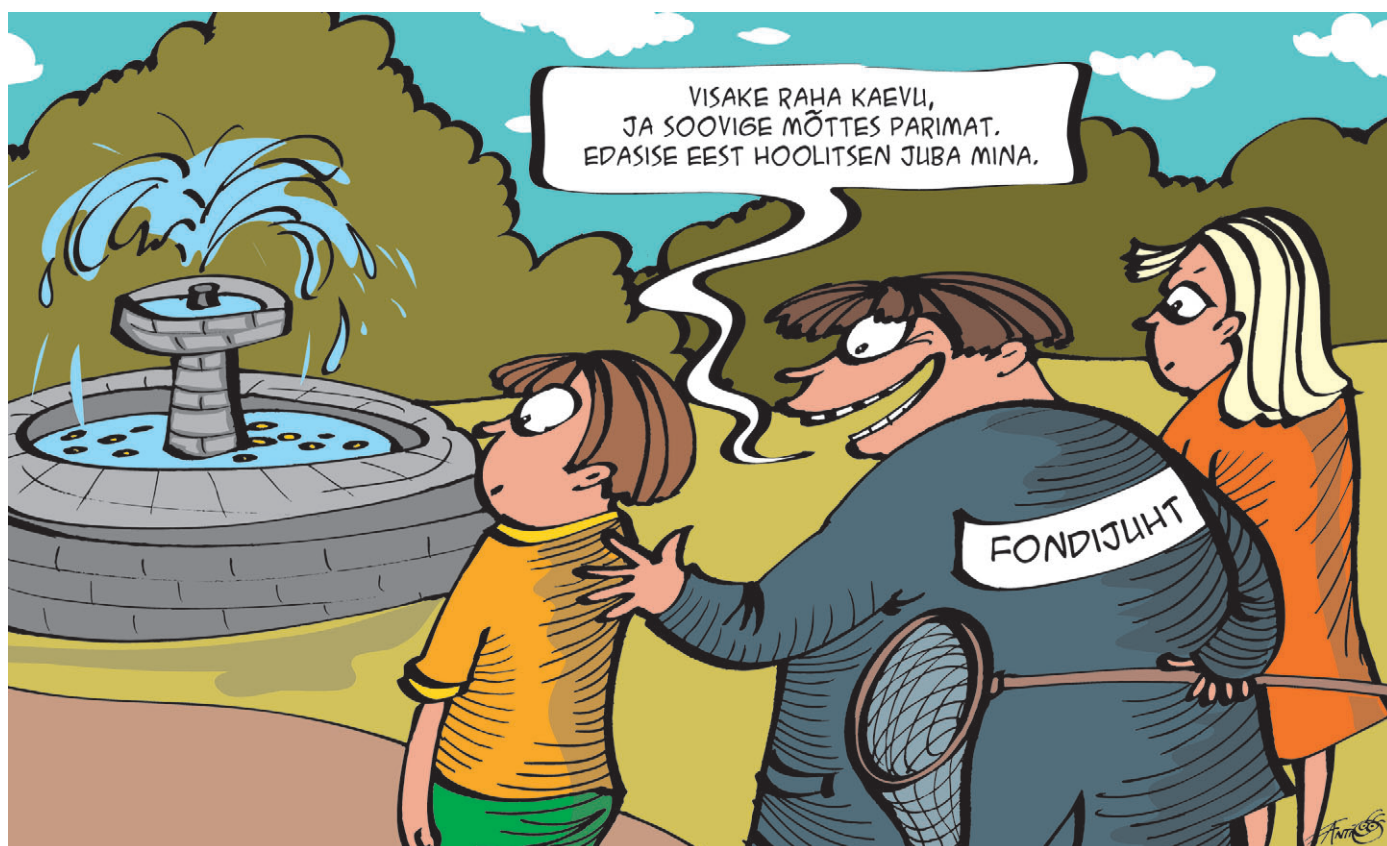
Seitse aastat ei ole piisavalt pikk aeg, et teha põhjapanevaid otsuseid pensionifondide toimimise kohta, kuid mõned järeldused saab siiski teha.

1. Pensioniks säästmise on pikaajaline protsess. Mida pikem on kogumisperiood, seda suurem on positiivse tootlusega fondide osakaal.

2. Mida lähemal on pensioniiga, seda konservatiivsem võiks olla valitud pensionifond.

3. Tundke huvi, kuidas tegelikult teie pensionivarasid investeeritakse ja kes seda teeb. On tavaks öelda, et kogemustega tegijad on läbi elanud vähemalt kaks tõusu ja kaks langust.

4. Tootlus ja risk käivad käsikäes. Iga investor peab endale teadvustama, kui suurt riski on ta valmis võtma, et saavutada head tootlust.

Tahate pensioni? Millist pensioni?

Ärapanija Mart Juur võttis Eesti pensionisüsteemi tervise kokku aprillikuises Äripäevas: "Vaatasin, et olen hoopis pangale võlgu ja pensionipõlves pean hakkama seda miinust kinni maksma." Lugupeetud humorist ei olnudki tõest kaugel.

Pensioni teise samba edukuse vahekokkuvõtte pärast seitse aastat kestnud rahakogumist on selline: tervelt 85 protsenti inimestest on omadega vee all. Kas sellest masendavast tulemusest peaks järeldama, et meie pensionisüsteem ei ole ennast õigustanud?

Äripäev heidab ette fondijuhtidele liigset riskivõtmist, kuid mõistab, et nemadki ei saanud ette näha viimase 80 aasta kõige laastavama kriisi ulatust.

Kõigepealt väike *reality check*: me ei ole oma kaotuses ükski. OECD andmeil kukkus erapensionifondide väärtus 2008. aastal 23% ehk 5,4 triljonit USA dollarit. Iirimaal oli kukkumine näiteks 38%. Ja riiklikud pensionifondid on samuti kõikjal tugeva surve all.

Ometi ei saa kriisi kaugeltki mitte kõiges süüdistada. Seda näitab esiteks see, et meie fondide seas on suuremad ja väiksemad kaotajad. Teisisõnu: mõni tegi oma tööd paremini kui teine. Kes võttis liigseid riske, sellel läks kehvemini, aga riskijuhtimine ongi pensionifondide haldajate ülesanne.

Fondijuhte võibki kritiseerida liigses riskisoovis, kusjuures mitte alati ei ol-

Äp JUHTKIRI

Äripäev heidab fondijuhtidele ette liigset riskijulgust, kuid mõistab, et nemadki ei saanud ette näha 80 aasta halvimat kriisi.

nud nad seejuures oma klientidega lugupidavad. Probleem polnud ju mitte ainult riskides – eks iga investor ise teab, kuhu raha paneb, suurem risk toob ka suuremat tootlust – aga fond peab oma strateegiast ausalt teada andma.

Kui Äripäev hakkas eelmisel kevadel uurima, mis huvitavatesse väärtpaberi-

tesse on ennast konservatiivseks kutsunud fondid meil raha paigutanud, muutusid fondijuhid pahaseks. Kuidas julgeb Äripäev sõna "rääms" nii kergesti kasutada? Fondide ülbust näitas ka SEB Likviidsusfondi skandaal (see polnud küll pensioni-, vaid lihtsalt "riskivaba" fond).

Fondijuhid peaksid ka meeles pidama, et pensionikogujateks said riigi eestkostel tavalised inimesed, kes tahtsid panna vanaduspäevadeks raha kõrvale ja usaldasid oma raha spetsialistidele.

Fondijuhtide kiituseks võib siiski öelda, et nüüd on toon muutunud. Oleme saanud õppetunni, mõõnavad nad. Nii tunnistas SEB pensionifondi juht Vahur Madisson Äripäevale, et nad ei olnud riskide eest piisavalt kaitstud ning püüavad edaspidi olla paremini valmis erakorralisteks raputusteks finantsrugiudel.

Hea uudis on see, et enamikul pensionikogujatel on aega, et oma suur kaotus tasa teenida. Kui inimene kogub pensioni ligi 40 aastat, siis ei pruugi seitse veel tema saatust määrata.

Kriisis saadud õppetund tuleb kasuks. Saime omad vitsad kätte kogumisperioodi alguses ehk saanud ametlikult karastunud tegijateks. Ehk jahutab saadud kogemus meie kõikide päid.

Äp LOE ÄRIPÄEVAST

"Seitse aastat ja heal juhul 0-tulu" ► pensioni rubriik reedeses Äripäevas

Äp LUGEJA ARVAB

Hundimägi: mitu reha läheb tarvis Ansipile?

► Ansip teeb praeguses raskes olukorras tubli tööd ja kodanikena peaks me talle toeks olema.
► Need omadused, millega Ansip tegi karjääri EKP-s, ei sobi euroopalikult demokraatliku riigi valitsusjuhile. Ansip on liiga isekas, et õppida ja muutuda.
► ÄP võiks ju ka oma prog-

www.aripaev.ee

rammiga välja tulla, mis teeks Eesti ühe pauguga immuunseks maailmamajanduses toimiva suhtes.

► Absoluutselt nõus autoriga. Minust on härra peaministri käitumine teinud endise Reformierakonna valija.

► Müts maha Andrus Ansipile, kes ei löönud vedelaks ega püüdnud oma populaarsust säilitada, vaid oli mees ja tegi valusad otsused reaalselt ära.

Äp 5 AASTAT TAGASI 21. juuli 2004

Poeketid rõõmustavad eduka poolaasta üle

Suurematele jaekaubanduskettidele oli esimene poolaasta üle ootuste edukas – üha enam võetakse turgu üle väikepoodidelt, müüki kasvatas ka elatustaseme üldine tõus.

"Head tulemused teevad ikka rõõmu," ütles ETK arendusdirektor Mart Mere esimese poolaasta tulemust kommenteerides. ETK kogukäive esi-

mese kuue kuu jooksul oli 2,3 miljardit krooni. Käibe kasv oli 14,7%.

Keskole kuuluva Citymarketi poolaasta käive oli 798 miljonit krooni, mis tähendab 78%-list kasvu võrreldes eelmise aastaga.

► **Hetkeseis**
Head ajad jaekaubanduses on seks korraks läbi.

ÄP NUMBER

6,7

► miljardile Eesti kroonile kasvas viimase kvartaliga hapude laenude maht Swedbankil Eestis. Tundub palju, kuid kõik on suhteline. Lätis tõusis hapude laenude maht sama ajaga 16,9 miljardile kroonile.

Pangaaktsiate kuldaeg läbi

Veerand sajandit on finantssektor kasvanud nii arenenud kui ka arenevates riikides palju kiiremini kui majandus teravikuna.

Näiteks Suurbritannias oli 1980. aastal finantsvarade (aktsiad, võlakirjad ja pangahoiused) suhe SKPse umbes 100%, kuid 2006. aastaks oli see tõusnud juba 440%-le. Hiinas kerkis finantsvarade osakaal sama ajaga sisuliselt nullist 300%-le SKPst.

Finantssektori paisudes tõusis ka selle kasumlikkus. Kui 1980. aastal moodustas USAs finantsfirmade kasum kõikide ettevõtete kasumist 10%, siis 2006. aastaks oli osakaal kerkinud 40%-le.

Selle taustal ei pane ka imestama, et finantssektoris palgad tõusid. Sellistest paikadest nagu Londoni City ja New Yorgi Manhattan said rahamasinad, mis töid oma käigushoidjatele mõõtmatu rikkust.

Viimase kahe aasta jook-sul on aga olukord muutunud. Finantsfirmad on oma bilanssi kõvasti kahandanud ja nii mõnigi on ukseid kinni pannud.

Endisest võimendusest pole midagi järel. Investeermisepangad, mille võimen-

ÄP VAHENDAB

► Howard Davies, Londoni Majanduskooli (LSE) direktor

Tulevikus pangaaktsiad enam süsteemaatilistelt turgu ei võida, nagu nad tegid viimase 20 aasta jooksul.

dus oli veel 2007. aasta algul 30 korda suurem nende kapitalist, on nüüd viinud selle suhte 10 peale. Kaubeldakse ja laenu antakse vähem ning paljud finantssektori töötajad on koondatud.

Kas see kõik on lühiajaline nähtus ja finantssektor hakkab taas kiiresti kasvama, kui majandusolukord paraneb?

Juba räägitaksegi turul, et preemiad on peagi taas kindlustatud, riskifondid teevad kahekordset tootlust ja era-

kapitaliturg on elustumas. On see tõsi või legend? Kindlat vastust siin pole, aga ehk annab ajalugu meile vihje. Hiljutine Inglise Panga analüüs Suurbritannia pangandussektori aktsiate pikaajalisest tootlusest näitab, et viimased 25 aastat on olnud väga ebataavalised.

Oletame, et sa tegid aastal 1900 Suurbritannias pikaajalise panuse finantsvaradele – ehk vedasid kihla selle peale, et finantssektor võidab turgu. Esimesed 85 aastat oleks selle kihlveo tulemusel olnud üsna nadid, aasta keskmine tootlus oleks olnud umbes 2%.

Ent aastad 1986–2006 olid hoopis teine tera. Siis oleksid sa teeninud 16%-list tootlust aastas ja kui sa oleksid kolm aastat tagasi oma panused välja võtnud, oleksid nüüd olnud või sees.

Kui sa aga oleksid hoidnud oma pangaaktsiaid eelmise aasta lõpuni, siis oleks sinu 110aastane investeering teeninud keskmiselt alla 3%-list tootlust aastas ehk sisuliselt tulnud omadega nulli. Alates 2006. aastast on suur võit jälle ära nullitud.

Millest see tuli, et need 20 aastat nii erilised olid? Otsest vastust on: võimendus.

ÄP EMAPALK

Parim kaitse

► Sotsiaalministeerium paneb ette vanemahüvitise ülempiiri hoopis 15% võrra tõsta.

Alles arutati vanemahüvitise ülempiiri vähendamist 30 000 kroonilt poole peale. Nüüd aga on sotsiaalministeerium koostanud määruse eelnõu, mille kohaselt hüvituse ülempiir hoopis tõuseb 15%. Sotsiaalministeerium rakendab vana tõde, et parim kaitse on rünnak.

Võidujooksus suurema kasumi eest vajutasid pangad siin gaasi põhja.

Mis järeltusi me sellest kõigest tegema peaksime, sõltub paljuskki keskpankade ja reguleerijate tegevusest.

Praegu õpivad finantsfirmad ise oma kogemustest, vähendades võimendust ja kogudes kapitali ning sularaha. Võimud aga veenavad panku rohkem laenama – ehk tegema täpselt seda, mis meid praeguse kriisini viis.

Ent me teame, et pikemas perspektiivis on tarvis teistsugust strateegiat. Igal juhul on võimendus kasvu taastades palju rangemalt kontrollitud kui seni.

Juba peavadki seadusandjad nõu, kas mitte vähendada lubatud maksimaalset võimendust ja suurendada omakapitali nõudeid. Kui nad seda teevad – ja ma usun, et teevad – siis me viimase kahe aastakümne strateegiate juurde tagasi ei pöördu.

Ning sellisel juhul ei ole ka finantssektor enam midagi, mis pidevalt ülejäänud majandusest kiiremini jookseks. On võitjaid ja on kaotajaid, nagu ikka, aga süsteemaatilistelt pangaaktsiade turgu enam ei võida.

© Project Syndicate

ARVAMUS 9

OFFSHORE

655 2128
655 6100

655 6825
50 54 760

SFI

www.sfi.ee

FIRMAD • KONSULTATSIOONID • KAASTRID

X Likvideerimisteenused
IGA LÖPP ON UUE ALGUS

ETTEVÖTETE LIKVIDEERIMINE
PROBLEEMSETE FIRMADE OST
ETTEVÖTETE SANEERIMINE
ABI PANKROTIMENETLUSTES

Likvideerimisteenused OÜ
Jõe tn. 5, Tallinn, tel. 6261 265, 5067 151
www.likvideerimine.ee

AUTENTE

VALMIS OSAÜHINGUD
RAAMATUPIDAMISTEENUSED
MUUDATUSED ÄRIREGISTRIS

Tallinnas Jõe 2, II korrus • Tel 660 1760
Tartus Ülikooli 4-9 • Tel 734 9966
www.autente.ee info@autente.ee

Autoklaasi number
1202
Igalt telefonilt

SAINT-GOBAIN
AUTOVER

OSAÜHING
4500 krooni

www.firmaabi.ee
Tel 6 466 004, 56 201 262
Firmaabi OÜ

Kasutatud BÜROOMÖÖBEL

Ühe uue toote hinnaga sisustad meil kogu toa!

Tähetorni 21
E–R 10–17
Tel 55 26 608

www.Apuneks.ee

Valmisfirmade müük, äri- ja mittetulundusühingute asutamine

Firma kätte 24h jooksul! Suur nimevalik

www.wasp.ee
info@wasp.ee
Tel. 6 77 01 55
Mob. 51 12 061

Äripäeva käsiraamat
teadjalt tegijale
kasiraamat.aripaev.ee

Ehitus Ammu oleks pidanud looma Riigihangete Keskuse sarnase riigifirma

JOKK-hanked ja oskamatus

Ehitusturu maht on järevalt langenud. Prognooside kohaselt väheneb ehituse kogumaht 2009. aastal mullusega võrreldes kuni 45% ja ehitussektorist on lahkumas 40 000–45 000 töötajat.

Elamuehitus on taandunud pea olematuks ja raske on ennustada, millal on taas elavnemist oodata. Riik on täna ainutellija rollis ning tiheneva konkurentsi tõttu on ka ehitusettevõtete huvi riigihankeobjektide vastu plahvatuslikult kasvanud.

Majanduskriisis on selgeks saanud, et parimad võimalused ellu jääda on nendel ettevõtetel, kes on suutnud riigihanke pakkumisi võitma.

Seoses sellega on ülioluline, et oleks tagatud riigihangete läbipaistvus ja kõikide pakkujate võrdne kohtlemine. Praeguseks oleme jõudnud olukorda, kus hankijad

ÄP VAHENDAB

► Indrek Peterson, Eesti Ehitusettevõtjate Liidu tegevdirektor

Riigihangetesse on vaja rohkem tehnilist kompetentsi kaasata.

on õppinud küll hankeid juriidiliselt korrektselt läbi viima, kuid paljudel juhtudel ei taga sellised hanked parima pakkumise väljaselgitamist ja seega riigile parima tulemuse saavutamist.

Kas tegemist on nn JOKK-hangetega, kus võitu tahteti kellelegi kätte mängida,

või puudus hankijatel lihtsalt vajalik tehniline pädevus ja kompetents, on raske öelda. Kuid on tunda, et probleemid riigihangetega on viimasel ajal sagenenud ning oleks vaja riigihangetesse rohkem tehnilist kompetentsi kaasata.

Riigihangete Keskusest (vt ka "Eksametnikud võtavad riigihangetelt kümnist", ÄP, 03.07) rääkides jääb arusaamatuks, miks pole sellist riigifirmat vähemalt ehitushangete tarvis juba ammu loodud. Ehitushanked on tavaliselt rahaliselt mahukamad ja tehniliselt keerukamad ja siin peaks riigihankeprotsessi kindlasti juhtima juriidilise ja ehitusliku haridusega spetsialistid.

Selline riigi loodud keskus koondaks kogu ala kompetentsi ja aitaks välja töötada ehitustööde riigihangete ühtsed põhimõtted ja kri-

teeriumid. Ühtne raamistik võimaldaks ka laialdase ehituse töövõtulepingute üldtingimuste (ETÜ) kasutuselevõttu, mis on kasulik nii hankijale kui ka töövõtjale, kuna aitab ära hoida mõtetuid kulusid.

Praegu on enamikul kohalikel omavalitsustel ja riigiasutustel välja töötatud oma – kohati keerulised, lohisevad ja laialivalguvad – lepingupõhjad, mis annavad tööd küll juristidele, kuid on kallid ja vasturääkivad.

Ehitusettevõtjate liit omalt poolt lubab, et sügisel hakkame probleemsetele riigihangetele rohkem tähelepanu pöörama ja seda ka meedias kajastama.

ÄP LOE VEEBIST

► www.aripaev.ee/arvamus
Autori toodud näited probleemsetest riigihangetest.

3. augustil ilmub

Reklaamipinna broneerimine 27. juulini

KOOLITUSE

eri

Äripäev

Reklaamimüügi projektijuht Külli Kruusandi,
telefon 667 0089, 52 44 160, kylli.kruusandi@aripaev.ee

10

EKSTRA

"Küsisin haldurilt, mida deklaratsioonini kirjutada"

Rikkad riigipalgalised Kohtunik Sirje Õunpuu oma väärtpaberiportfelli ei jälgi

Äp

Kadri Paas
kadri.paas@aripaev.ee

"Minu rikkus ei paista mitte kuskilt välja!" muigab Eesti üks jõukamaid kohtunikke Sirje Õunpuu. Kohtuniku-proua lubab oma mitmemiljonilise väärtpaberiportfelli varsti maha müüa.

Reedel avaldatud Äripäeva jõukamate riigipalgaliste TOPis 18. kohal olev Harju maakohtu Tartu maantee kohtumaja juht Sirje Õunpuu võtab Äripäeva vastu enda töökabinetis. Ta ei ole rõõmus, et kohtumise põhjuseks on huvi tema varanduse vastu.

Kuigi Õunpuu on ametlikult puhkusel, pidi ta kolmapäeval tööle tulema ja valvekohtunikuna kiiret reageerimist nõudvaid otsuseid langetama. Näiteks olid tal kolmapäeval ja reedel nn Seewaldi päevad – Õunpuu sõidab PERHi Psühhiaatrikliinikusse, et hinnata patsientide ravivajadusi. Otsuse peab ta haigega vestluse järel tegema 48 tunni jooksul, sest kauem ei või inimest kohtu loata kinni pidada.

"Teie nimetatud rikkus ei paista küll ühestki otsast välja! Kui te vaatate minu varasemaid majanduslike huvide deklaratsioone, siis mõistate kohe, kust see raha tuli! See oli Õunpuu kinnistu müük Rae vallas, Kurna külas. En-

ne seda olin Swedbanki laenuklent, pärast seda aga hoidsin raha üheöödeposiidis. Kuni ühel päeval helistati pangast ja küsiti, miks ma nii suurt rahasummat lihtsalt deposiidis hoian," meenutab Õunpuu.

"Ega ma osanudki midagi väga sisulist neile vastata. Mina ei ole ärimees. Ei oska ega soovigi kulutada aega sellele, et uurida, kas, mida ja kuhu investeerida. See nõuaks süvenemist ja oskusi. Minu ainus soov Swedbankile oli ja on, et see raha säiliks, sest ma tean, et ühel hetkel vajan seda taas. Järgmisel aastal te minu deklaratsioonist nii suurt väärtpaberiosakaalu enam ei leia," lubab Õunpuu muheledes.

Ta tunnustab, et väärtpaberite temaatika möödus temast enne müügiraha lõplikku laekumist väga kauge kaarega.

"Ma ei tea tegelikult neist asjust siiani mitte midagi. Tõesti ei tea! Kui pidin seda huvide deklaratsiooni täitma, pöördusin enda varahalduri poole, et too kirjutaks mulle täpselt ette, mida sinna väärtpaberite lahtrisse pean kirjutama. Ma ise ei jälgi ju üldse, mis börsidel toimub. Kui pangas lepinguid sõlmisin, siis seal töötajad küsisid, kui sageli ma investeringute olukorrast ülevaadet tahan saada. Ütlesin, et nii harva kui võimalik. Nüüd saadetakse kaks korda aastas ja siiski loeb seda mu tütar," muigab Õunpuu.

Äp

NUMBER

3,4 mln

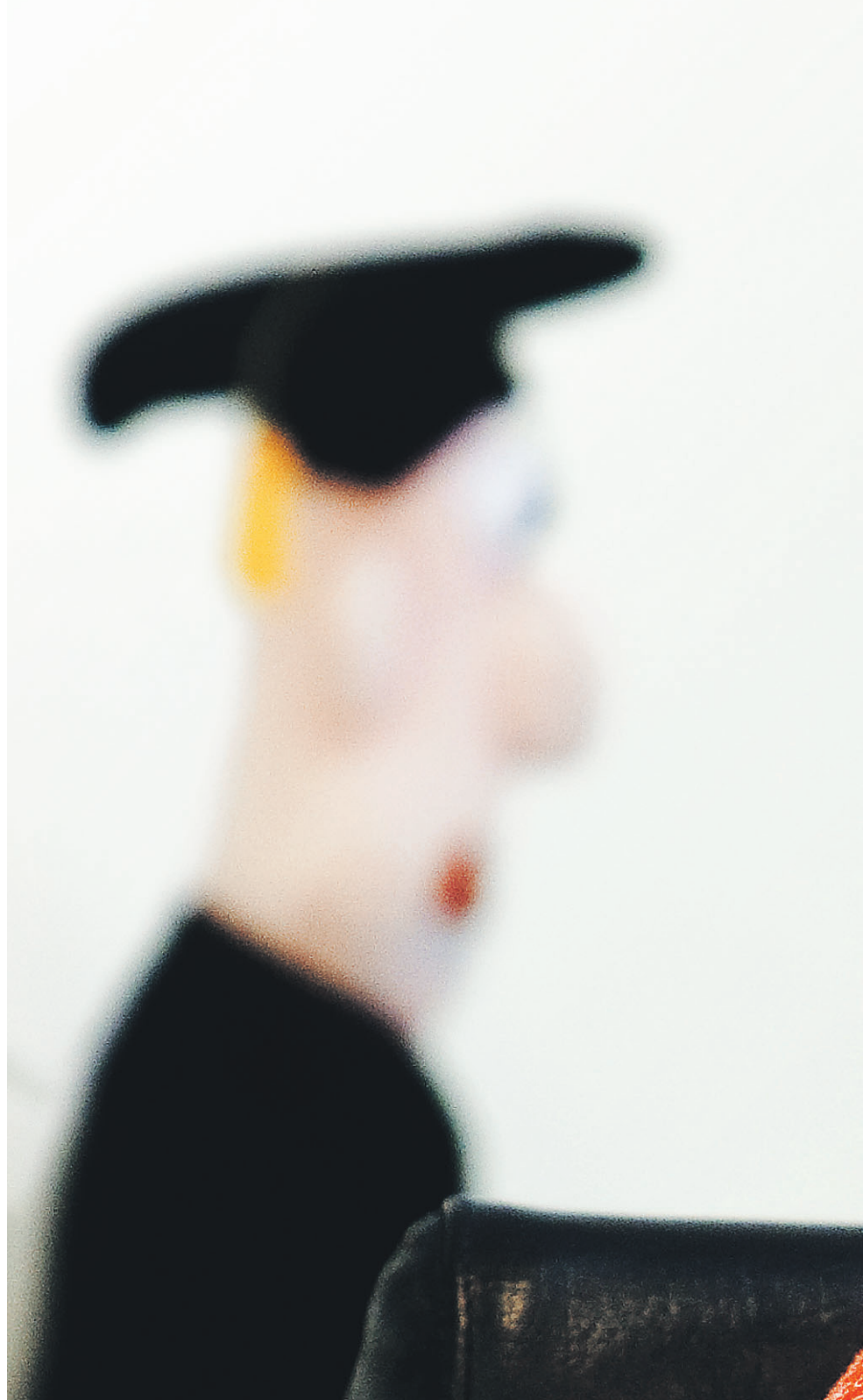
► krooni on väärt Sirje Õunpuu väärtpaberiportfell. Sellega on ta rikkaimate riigipalgaliste edetabelis teise kohtunikuna kohal 18.

Äp

KES ON KES

Sirje Õunpuu

- sündinud 16.09.1951
- kaks last, lesk
- lõpetanud Tartu Ülikooli õigusteaduskonna
- töötanud kohtusekretärina
- juhtinud 18 aastat Harju maavalitsuses juriidilist osakonda
- 1993. aastast kohtunik
- 1994–2006 Harju maakohtu esimees, pärast seda kuni praeguseni maakohtu Tallinnas asuva Tartu mnt kohtumaja juht
- vabastas korruptsiooni-süüdistusega 1,5aastast vanglakaristust kandnud Malle Eenmaa 2002. aasta septembris enne tähtaega Harku vanglast.
- aastatel 1996–2000 vaidles kuni riigikohtu tsiviilkolleegiumi kohtuotsuseni isikliku pärisasja üle, mis sai alguse tema abikaasa surma järel 1996. aasta oktoobris.

Kinnistud aktsiatele toeks

Õunpuul on lisaks 19 väärtpaberist koosnevale portfelliile ka viis kinnistut.

Naisele kuuluvad kaks korterit Jüris, lisaks umbes 2500 m² elamumaad ja üks garaaž samas alevikus ning ligikaudu 5400 m² maatulundusmaad ka Kurna külas. Samas paigas, kus kohtunik müüs 1,5 aastat tagasi ASile Süda Maja 7,57hektarilise maatüki.

"Nüüd küsite, kas võtan neist korteritest üüritulu? Ei, ma ei üüri neid välja. Ma majutan ühes neist üht endla sugulast koos tema lastega, masu ohvreid. Nad käisid abi otsimas ka "Võ-

last vabaks" saatel, paraku tulutult. Maksan nende korterite kommunaalmakseid," selgitab Õunpuu.

Tõenäoliselt oli kohtuniku elu üks paremaid tehinguid otsus müüa Õunpuu kinnistu Äripäeva rikkaste edetabelis igal aastal kõrgeid kohti saavutavale Andres Järvingu osalusega firmale. Kinnistusregistrist selgub, et 7. septembrini 2007 oli kinnistu koormatud 19,6miljonilise hüpoteegiga Sirje Õunpuu kasuks.

Kuna rusikareegli järgi kujuneb hüpoteegisummaks 1,5kordne kinnistu turuväärtus, siis võis kohtunik teenida kinnistumüü-

gist ligi 13 miljonit krooni. Süda Maja 2007. aasta majandustegevuse aruandest selgub, et kinnisvaraarendaja ostis selle maalapi Ameerikanurga Äripargi territooriumi juurde, et suurendada arendatavat maa-ala 83 hektarini.

Kui väärtpaberiportfell ja kinnisturegistri väljavõtte on kohtunikul igati aukartustäratav, siis neljarattaline, mis naist punktist A punkti B sõidutab, on iga kuu pisut üle 51 000 brutokrooni teenival Õunpuul vanaldane ehk 1984. aasta Mazda 323. "Võib öelda, et autot mul ei ole. Seegi, mis on, asub isa juures," ütleb õigusemõistja.

**” Ei oska ega soovigi
kulutada aega sellele,
et uurida, kas, mida ja kuhu
investeerida.**

Sirje Õunpuu, lasi Swedbankil investeerida kinnistu müügist saadud raha

► Kohtunik Sirje Õunpuu meenutab, et pärast talle kuulunud kinnistu müügiraha laekumist Swedbanki helistati sealt ja küsiti, miks ta nii suurt raha deposiidis hoiab.

Foto: Erik Prozes

12aastase töökogemusega metallpindade
puhastuse ja värvimisega tegelev ettevõtte ootab
TÖÖPAKKUMISI.

INFO TEL 50 27 364, ou.liivaprits@neti.ee

**VABAVARALINE
TERMINALLAHENDUS**

Nüüd ka
ID-kaardi toega

www.tigma.ee

TIGMA **estobuntu**

www.qualityprint.ee

quality **qp** print

SOS

Suvel Ole Stiilne!

Disainsärgid ja peakatted

Reklaamtrükk • Reklaamrõivad • Reklaammeened

-30%

12

KINNISVARA

| äri- ja elamispinnad | uued projektid | turuülevaade |

Elamispindade üürihinnad langesid enim Pärnus

Korterid Põhiliikumine on oodatav odavamatel pindadel

Äp

Siim Sultson
siim.sultson@aripaev.ee

Suvepuhkuste järel linna tagasitulek, töötasingud ja õpingud saavad sügiskul korteri üürituru mootoriks – pigem küll tehingute arvu kui püsiva hinnatõusu kaudu.

“Veel elavnemist pole, kuid kooliga seoses elamispindade üüriturg ikka tõuseb,” tõdes ettevõttejuht Martin Vahter. Sellegipoolest ei uskunud ta, et saavub sügisene muutus tähendaks nüüd terve kinnisvaraturu taasärkamist. Pigem on ikkagi tegemist virvatulusega, mis tegelikult olukorda suurt ei muuda. Tuleb ju turu analüüsimisel esmalt eritleda tehingute arvu ja hinnataset.

Näiteks võrreldes selle aasta jaanuariga, mis muidu oli kinnisvaraturul üks üle aegade halvimaid, on tehingute arv hakanud tõusma. “Tehingute arvu kasv pole küll kaugeltki võrreldav 2007. aastaga. Kas tuleb nüüd tõsisem muutus? Vaevalt,” lisas Vahter kriitiliselt.

Kommunaalkulud luubi all

“Üürituru lähituleviku märksõnad on kommunaalkulud ning majanduslangus,” iseloomustas olukorda Arco Vara Kinnisvarabüroo atesteeritud vanemmaakler Maia Daljajev. Kõik, mis on seotud maksude ja aktsiisidega, nende hinnad on tõusnud, ja kõik, mis on seotud teenusega, nende hinnad on langenud.

Kommunaalkulude suurust küsivad potentsiaalsed üürnikud juba esimesel kohtumisel ning soovivad näha arveid. Pealegi on paljud korterid korraga nii müügis kui ka väljaüürimiseks. Et inimeste ostu- ja üürimise huvi on seoses madala kindlustundega võrreldes eelmise aasta sama ajaga langenud, püütakse müügisoleva korteri üürirahast kohustusi katta. Ilmselt kommunaalkulude tõusu ning pakkumise suurenemise tõttu langevad üürihinnad langevad veelgi.

Äp HIND

Suurim kukkumine suvepealinnas – tervelt 50%

► korterite üürihinnad 2008, 2009, aluseks reaalsed tehinguhinnad, kr/kuu. Periood 01.01–01.07.2009

► Pärnu	
remontivajavad või rahuldavas seisukorras	1500–2500
heas või väga heas seisukorras	3000–5500
uued korterid või kesklinnas väga heas seisukorras	5000–10 000

► Hinnalangus aastaga 50%.

► Tartu	
remontivajavad või rahuldavas seisukorras	1500–2000
heas või väga heas seisukorras	2500–5500

► Langus aastaga 10–20%.

► Tallinn	
remontivajavad või rahuldavas seisukorras	1000–2000
heas seisukorras korterid	2000–4000
väga heas seisukorras korterid	4000–20 000

► Langus aastaga 30%.

Allikas: Arco Vara

Äp TSITAAT

Tehingute arvu kasv pole küll kaugeltki võrreldav 2007. aastaga. Kas tuleb nüüd tõsisem muutus? Vaevalt.

Martin Vahter, 1Partner Kinnisvara tegevjuht

► **Veel mai-juuni vahetusel pakkus Forent Kinnisvara maakler Ly Nikogosjan kahe-toalist Pärnu jahisadama lähist korterit üürile 8000 krooni eest kuus.**

Foto: Julia-Maria Linna

**Välja üürida
BÜROO- JA LAOPINNAD**

Tel 501 7337 | www.venuskv.ee

RUBRIIK KINNISVARA IGAL ESMASPÄEVAL**ÄRIPINNAD**

Anda üürile			
bürooruumid Mustamäel Mäealuse 3a	11,3 m², 35,3 m² ja 52 m² I korrusel ning 11,7 m² ja 35,5 m² II-sel korrusel. G4S Eesti valve, videovalve, territoorium aiaga piiratud.	120 kr/m² (sh kõik kulud)	VVO Kinnisvara, tel 670 3699, 50 76 557, info@vvo.ee, www.vvo.ee
bürooruumid Mustamäel Vilde tee 150	17,9 m² ja 63,4 m² II korrusel, G4Si valve, videovalve, territoorium parkimiseks	125 kr/m² (sh kõik kulud)	VVO Kinnisvara, tel 670 3699, 50 76 557, info@vvo.ee, www.vvo.ee
ärpind Mustamäel Mäealuse 3a	asfalteeritud territoorium suurusega 1590 m² hinnaga 10 kr/m² ja kontoriks sobiv ruum 9,5 m² hinnaga 75 kr/m². Territoorium aiaga piiratud.	10 kr/m² 75 kr/m²	VVO Kinnisvara, tel 670 3699, 50 76 557, info@vvo.ee, www.vvo.ee

LAOPINNAD

Anda üürile			
tootmis-, laopind Mustamäel Vilde tee 150	üp 400 m² I korrusel, G4Si valve, videovalve, territoorium parkimiseks. Ruumid sobivad tootmiseks, kauplus-laoks.	45 kr/m² + komm.kulud	VVO Kinnisvara, tel 670 3699, 50 76 557, info@vvo.ee, www.vvo.ee

VAIHTOAITIO

Otsime Soome alalise töösuhtega töötajaid.

Vaihtoaitio Rakennus Oy on Soome ettevõtte, mis otsib töötajaid alalise töösuhtega Suur-Helsingi piirkonda. Võtame tööle:

PLAATIJAID • PUUSEPPI-ÜLDEHITAJAID • ABITÖÖLISI • KORISTAJAID

Kandidaatidelt ootame:

- valdkonna põhiharidust või alal vastavat kogemust
- vanust 25-55 aastat
- soome keele oskust vestlustasandil ehk võimet rääkida arusaadavalt soome keeles
- head töömoraali ja positiivset hoiakut
- kohusetundlikku ja täpset suhtumist töösse
- valmisolekut õppida
- **VAJALIKUD OMAD TÖÖRIISTAD**

Pakume töötajatele:

- Soome kollektiivlepingujärgset palka (brutotasu sõltuvalt) kogemusest tööajaga 40 h/ndl keskmiselt 30 000–60 000 kr/kuu)
- boonuseid hea töö eest
- elamispinda
- soovi korral võimalust kolida püsivalt Soome elama

Saada kõigepealt vabas vormis kirjalik tööavaldus ja CV e-postile **rekry@vaihtoaitio.com** või allpool toodud aadressile. Lisa avaldustele pealkiri **"Työhakemus"**. Täpsematele päringutele vastame tööpäeviti E-R kl 10-17 telefonil **+358 50 31 06 521**.

Vaihtoaitio Rakennus Oy

Sinikalliontie 10, 02630 Espoo

Tel: +358 10 309 3060, faks: +358 10 309 3061

E-post: info@vaihtoaitio.com

www.vaihtoaitio.com

14 KARJÄÄR

RUBRIIK SEMINARIRUUMIDE RENT IGAL TEISIPÄEVAL

TELEFON 667 0105

korraldaja, kontaktandmed	ruumi suurus (m²)	iste- kohti	hind/ühik	hinna sees	lisatasu eest	majutus- kohti	soodustused	lisainfo
Hotell Oru*** Narva mnt 120b, Tallinn tel 603 3302, faks 601 2600 sales@oruhotel.ee www.oruhotel.ee	Conference Oru 1 Oru 2	100 30 10	380 kr/t, 3190 kr/päev 200 kr/t, 2000 kr/päev 100 kr/t, 1400 kr/päev	grafoprojektor, pabertah- vel, TV, video, ekraan, CD-mängija, internet	dataprojektor, paljundus, faks, toitlustamine, kohvipausid	93	kokkuleppel	tasuta valvaga parkla, hea ligipääs ühiskondliku transpordiga, toitlustamine hubases à la carte- restoranis, mitmekülgne valik kohvipause, võimalik korraldada firmapidusid ja sünnipäevi, luksuslik saun koos eesruumiga

UUE JUHI KOOL

I MOODUL

22. jaanuar 2009

Inimeste juhtimine.
Mina kui meeskonnajuht

Koolitaja

ANDRES LIINAT
1

II MOODUL

12. veebruar 2009

Projektide
juhtimine.
Planeerimine ja
edukas
elluviimine.

Koolitaja

MARI KÕLLI
2

IV MOODUL

26. märts 2009

Esinemine. Esinemis-
oskuse põhitõed.
Kuidas saavutada
enesekindlus ning
vabaneda esinemis-
krambist?

Koolitaja

MARTIN VEINMANN
3

III MOODUL

5. märts 2009

Inimeste
juhtimine.
Suhted teiste ja
endaga.

Koolitaja

MARE PORK
4

V MOODUL

16. aprill 2009

Finantside
juhtimine.
Süsteemne lühiüle-
vaade finantsidest
ja nende juhtimi-
sest.

Koolitaja

MARGUS TINITS
5

VI MOODUL

7. mai 2009

Ajajuhtimine.
Oskused ja
töövahendid, mis
aitavad planeerida,
prioriteetidele
keskenduda ja
tulemusi saavutada.

Koolitaja

SILVA LAIUS
6

Koolitusprogrammi hind

24 600 krooni

(km-ga 29 028 krooni)

Info ja

registreerimine

 telefonil **667 0413**

või e-posti aadressil

koolituskeskus@aripaev.ee

LOGISTIKA

| transport | tarbesõidukid | laondus |

Autorendifirmad kohanevad turuga ja teevad kassat

Sõidukid Ka sel suvel on rendiplatsid tühjad

Äp

Siim Sultson
siim.sultson@aripaev.ee

Sarnaselt laevareisifirmadega võtavad sõidukirendifirmad suvest viimast – küll talvel võib ka hinda langetada. Veofirmadega sarnast turuhirmu ei jagata, veel.

“Mida odavam, seda popim,” iseloomustas sõidukite ja kaubikute väljarendimise tegeleva Autorent OÜ omanik ja juhatuse liige Henri Ader nüüdse autokasutamise trendi ja edu võtit.

Teise võttena nimetas ta autode kasutamise võimalust terve Euroopa Liidu piires. Tõsi küll – veel ei saa masinat näiteks Berliini jätta nii, et keegi teine rentnik sellega Eesti suunas tulema hakkaks, auto tuleb ikka ise kodumaale tagasi tuua.

Sarnaselt reisilaevandusega on suvi ikkagi kassategemise aeg. Pigem hobi korras ja erinevalt konkurentidest mõned aastad vanemate masinatega opereeriva OÜ A. A. Autorent ja Autod juht Marek-Rando Keskküla nentis, et nüüd suvel ju ikkagi hinnad tõusevad. Sama tõesed ka Ader. Mõlema sõnutsi vahepeal kallinenud bensiin suurt rolli ei mängi. Erinevalt veokite ja tarbeautodega vedajatest, kes ägavad majandussurutisest tulenevate seisakute ja liisingute käes, tunnistavad sõiduautode rentijad hoopis igasuvist rendiplatside tühjust.

Auto 300 kroonist päevas

Alles jaanuaris tegevust alustanud Autorent OÜ pakub masinaid hinnavahemikus 300–600 krooni päev. Firma omanik näeb võimalikku hinnalanguse varianti alles sügisest, kuid ka siis puudutaks see pigem skaala alguspoolt – eks see langus saa Aderi kahtlustel ilmselt ka tegelikkuseks. Kõrvu rendib firma välja ka kaubikuid Renault Master hinnaga 600 krooni päev.

“Nüüd polegi autoklassi,

millel hinda langetada. Ma ei näe selleks põhjust,” nentis Ideal OÜ ehk Avise autorendi juhatuse liige Andres Osula. Siiski peab ta võimalikuks äriklassi masinatel ja suurtel sõidukitel hinna langetamist, liiatigi on need masinad ju äri-rahva puhkamise tõttu vähemas liikumises.

“Põhimõtteliselt on suviti taas platsil nullseis. Kui klient on broneerinud väikeauto, aga seda pole, siis saab ta asemele kallima väiksema hinnaga,” kirjeldas ta olukorda. “Nüüd tuleb suvest võtta maksimum, talvel ollakse paindlikumad, niisamuti meiegi.”

Hinnalangus tuleb sügisel

Hoolimata säravast suurelisest edujutust, tunnistas Osula, et rendifirmad, kelle sihiks on turistikliendid, tuleb sügisel ikkagi hakata hindu langetama. Äriklientidele suunatud aga algab sügisel teine kasumi võtmise aeg. “Meil näiteks on eelkõige ärikliendid, seega sügisest hinnalangemist ei tule ja nii maandamegi riske,” eritles ta Avist teistest, pigem turistikliendile suunatud.

Enamasti oma klientidele suunatud ettevõtte pakub kliendile tänavalt vastavalt autoklassile hindu ligikaudu tuhat krooni päeva kohta. Optimaalseks rendihinna ja kasutismugavuse vahekorraks pidas ta perioodi 5–7 päeva.

Veonduses levinud teemal kasutatud või uus masin, leidis Osula olevat parima masina endagi firma näitel ühe-kaheaastase. Erinevalt vedajatest on siinses sektoris just sellise vanusega masin, ka liisingumasin optimaalne – see on hinnalt sobivam ja kulumus veel nagu uuel.

Teisalt pidas Osula järgneva ühe-kahe aasta jooksul töönaoliseks, et kohalikud rendifirmad kasutavad autosid pikemat aega.

Järgmiseks suveks prognoosis ta oma firmale hinnalangust 5–10 protsenti, väiksematele kohalikele tegijatele aga enam.

Äp

NUMBER

5–10

▶ protsenti vähemalt langetavad ilmselt aasta pärast sõidukite suvised rendihinnad.

5–7

▶ päeva on kiendi ja firma jaoks optimaalne kasutismugavuse ja rendihinna suhte põhine rendiaeg.

Äp

TSITAAT

Mida odavam, seda popim.

Henri Ader, Autorent OÜ omanik ja juhatuse liige

▶ Avise müügijuhi Andres Osula sõnul nende autorendifirmal sügisel hinnalangemist ei tule.

Foto: Julia-Maria Linna

TOLLILADU - AGENTUUR

www.combidek.ee

COMBIDEK difference

LOGISTIKA

eksport - import - transiit

tel 6835590

Est Trans

- Kiired ja kvaliteetsed lahendused eritemperatuurikaupade (+2°...+6°C ja -18°...-20°C) käitlemisel
- Terviklahendused kaupade ladustamisel, komplekteerimisel, jaotus- ja transiitvedudel Eesti, Läti, Leedu ja Soome suundadel
- Eriti paindlik teenus 24/7

Lisainfo ja personaalsed pakkumised
esttrans@esttrans.ee • www.esttrans.ee

16

INVESTOR

| börsid | aktsiad | fondid |

ÄP PÄEVA TEGIJA

General Electric

-4,5%

► Tallinna börsi suurima ettevõtte juht Valdo Kalm peab mõtlema, kuidas kontserni võimalikult efektiivselt majandada.

Foto: Raul Mee

Mis saab Eesti Telekom dividendidest?

Kohanemine Väiksemad kasumid panevad Eesti Telekom arvatavasti dividende kärpima

Eesti Telekom ei suuda genereerida enam nii palju raha kui varem. Samas on dividendid viimasel kahel aastal olnud suuremad kui kunagi varem. Ettevõtte finantspositsioon lubaks põhimõtteliselt küll dividende kõrgel hoida, aga see tunduks kerge finantsvõlgistamisena.

Tallinna börsi suurimal ettevõttel oli ka teises kvartali tulemusi kujundades valida ilusate dividendide ja suure puhaskasumi kukkumise vahel. Investorite rõõmuks valiti esimene, teine jäi erakorraliseks numbriks paberil.

Kui ainult Eesti Telekom teise kvartali puhaskasumit vaadata ja seda eelmise aasta sama aja näitajaga võrrelda, võib jääda mulje, et kontserni ärisid tabas dramaatiline tagasilöökk. Nimelt kukkus kolme kuu kasum jahmavalt 94%. Ent seda kasumirida, või õigemini kasumi suhtelist muutust, loputab traditsiooniliselt teises kvartalis di-

► Tarvo Vaarmets

videndidelt võetav tulumaks. Kui viimane puhaskasumile juurde liita, näeme juba adekvaatsemat pilti – kasum enne tulumaksu kahanes kuueks, 487 miljonilt kroonilt 406 miljonile kroonile. Eesti Telekom teise kvartali käive andis tagasi aga 14% ning langes 1,35 miljardile kroonile. Käivet kukutasid jahenev majandus ja mobiilisektorile tehtud karmimad ettekirjutised teenustasude osas.

Kontserni juhtide sõnul on eelmise aasta kolmandas kvartalis käivitatud efektiivsuskavad andnud märkimisväärt tulemust, mida kinnitab kulumieelse ärikasumi ehk EBITDA marginaali püsike kasv. Seega on Eesti Telekom raskete oludega suutnud hästi kohaneda. Lähituleviku vaadates ettevõtte juhid aga optimismist ei pakata.

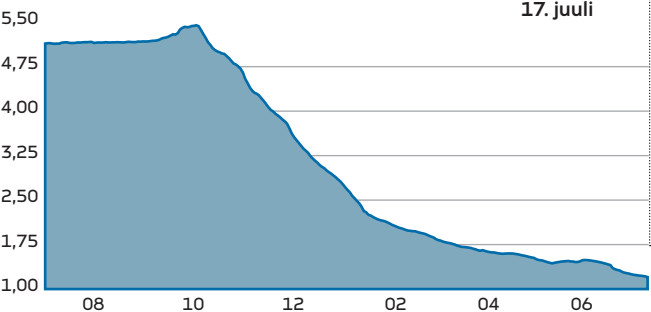
ÄP KUUPÄEV

täna

▶ avaldab oma kvartalitulemused tehnoloogiakontsern Texas Instruments. Analüütikud ootavad kasumiks 0,2 dollarit aktsia kohta. Lisaks avaldab täna oma tulemused SEB.

ÄP INTRESS

Euribor (6 kuud)

INTERNETIÄRI

Google lajatas kolme kuu rekordkasumiga

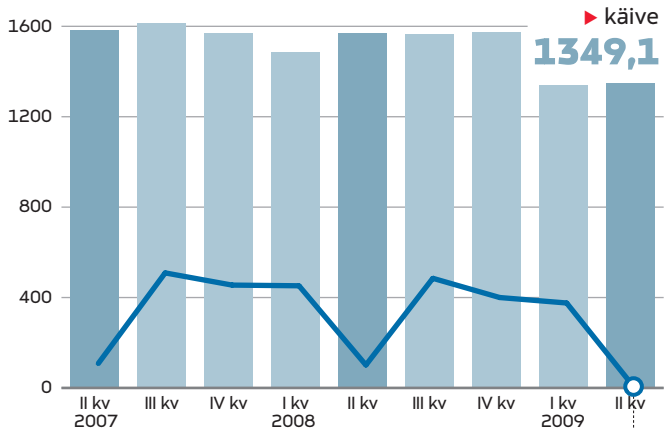
Hoolimata enneolematust käibe kasvu aeglustumisest suutis Google teises kvartalis raha genereerida nagu ei kunagi varem. Google'i teise kvartali kasum kasvas 19%, 1,48 miljardile dollarile ehk 4,66 dollarile aktsia kohta – see on suurim kolme kuu puhaskasum, mida Google on suutnud viie aastajooksul avaliku ettevõttena

näidata. Google'i rekordkasumitaga on suuresti edukas kokkuhoid – oluliselt on alandatud töötasusid, kaotatud on paljud töötajate hüved, nagu puldelivesi, ning nähtavalt on alla tõmmatud andmekeskuste ja teiste pikaajaliste projektidega seotud kulutusi. Teises kvartalis kosus käive kõigest 3% ehk 5,52 miljardi dollarini.

ÄP TULEMUSED

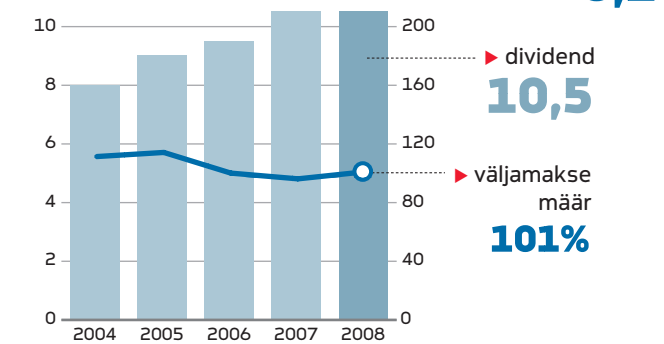
Eesti Telekomitulemused on langustrendis

▶ majandustulemused, mln kr

Dividendid tõusutrendis

▶ dividend aktsia kohta, kr

Allikas: Eesti Telekom

ÄP NUMBER

31%

▶ vähenes Eesti Telekomiesimese poolaasta puhaskasum.

7–8

▶ kroonile võib kukkuda Eesti Telekomimakstav dividend aktsia kohta.

“Jälgime tähelepanekult majanduses toimuvat ja kahjuks peame nõustuma prognoosidega, et sügisel langus süveneb,” rääkisid juhid reedel interneti vahendusel toimunud pressikonverentsil.

Teise kvartali lõpu seisuga

oli Eesti Telekomil käibevara kokku 1,32 miljardit krooni. Lühiajaliste kohustustena märgiti bilansis 905 miljonit krooni. Kuigi need likviidsusele viitavad näitajad on halvenenud, seisab ettevõtte jätkuvalt tugeval vundamendil. Dividendikuluta teine poolaasta peaks olukorda paremaks muutma.

Arvestades aga juhtide kommentaare tuleviku suhtes ning poolaasta arenguid, on kahtlane, kas selle aasta eest 10,5kroonist dividendi aktsia kohta makstakse. Kontsern suudaks sellise kõrge dividendi selleks hetkeks oleva raha ja jaotamata kasumiga küll ära katta, aga kas see oleks mõistlik.

Robustselt võime mõel-

da nii: 2008. aasta kasum oli 1,4 miljardit krooni, dividendide väljamakse määr sellest 101%. Sel aastal tuleb puhaskasum tõenäoliselt vähemalt viiendiku jagu väiksem ehk maksimaalselt 1,15 miljardit krooni. Viimase viie aasta kõrgeim väljamakse määr oli 2005. aasta 114%. Seega tähendaks 10,5 krooni dividendi aktsia kohta erakordselt suurt ehk vähemalt 120%-list väljamakse määr. Taoline poliitika ei ole jätkusuutlik. Seega reaalsem on 7–8kroonine dividend aktsia kohta.

Kui Eesti Telekom aktsia ostmise peale mõelda, siis tuleks kindlasti ka seda dividendide alandamise riski arvestada. Teisalt on aga aktsia viimase aastaga päris tublisti kukkunud, mistõttu ajaloolised suhtarvud on talutavad – nii kaupleb aktsia näiteks seitsmekordsel kasumil. Samuti teeks praeguse hinnaga pealt isegi seitsmekroonine omanikutulu dividenditootluseks rohkem kui kümendiku.

ÄP RAHA

Kommertspankade intressitooted

pank	jooksev hoius %		tähtajaline hoius %									
	keskmiselt kuu jäägil	kuu püsijäägil	1 kuu	2 kuud	3 kuud	6 kuud	9 kuud	1 aasta	2 aastat	3 aastat	min summa	
Sampo Pank	0,25	0,25**	4,25	4,50	4,75	5,75	6,20	6,50	6,50	6,50	1000/5000(4)	
Krediidipank		0,30	5,00	5,05	5,20	5,40	5,60	5,75	5,90	6,00	1000/3000(4)	
Swedbank	0,20		-	-	4,40	4,60	4,75	4,90	4,90	4,90	3000	
Tallinna Äripank		0,20	4,45	4,65	5,00	6,00	6,20	6,50	6,50	-	1000	
Tallinna Äripank (3)		0,20	4,80	4,85	5,45	6,20	6,55	6,70	6,70	-	100 000	
Nordea Pank	0,1-0,25		4,50	4,60	4,90	5,20	5,35	5,60	-	-	5000	
Parex Pank	kokkuleppel		6,50	-	7,00	7,50	8,50	9,50	8,00	7,00	1500	
Marfin Pank Eesti	0,25	0,30	5,15	5,25	5,35	6,05	6,30	6,60	6,60	-	5000	
BIGBANK	-	-	5,40	5,40	5,60	6,40	6,40	7,50	8,00	8,50	5000	
BIGBANK	-	-	-	-	-	6,60	6,60	7,70	8,20	8,70	150 000	
DnB NORD Pank	0,25 (7)	-	5,00	-	5,20	5,50	5,75	6,00	6,00	6,00	5000	
UniCredit Bank	0,25 (9)	-	5,00	5,20	5,30	6,10	6,30	6,50	-	-	5000/50000 (9)	
SEB	0,20	0,25	4,15	4,30	4,35	4,55	4,70	4,85	4,85	4,85	2000*	

pank	tähtajaline hoius %, USD							tähtajaline hoius %, EUR						
	1 kuu	2 kuud	3 kuud	6 kuud	9 kuud	1 aasta	min summa	1 kuu	2 kuud	3 kuud	6 kuud	9 kuud	1 aasta	min summa
Sampo Pank	0,20	0,35	0,50	1,05	1,30	1,55		0,80	0,90	1,10	1,30	1,40	1,50	
Krediidipank	0,40	0,65	0,95	1,40	1,55	1,70	100/200 USD(4)	1,10	1,20	1,40	2,00	2,40	3,00	100/200 EUR (4)
Swedbank	-	-	0,80	1,25	1,45	1,60	250 USD	-	-	1,20	1,35	1,50	1,65	190 EUR
Tallinna Äripank	0,35	0,65	0,85	1,35	1,50	1,65	200 USD	1,40	1,45	1,50	1,90	2,15	2,25	200 EUR
Nordea Pank	0,25	0,35	0,50	1,05	1,30	1,55	300 USD	0,70	0,85	1,05	1,25	1,35	1,45	320 EUR
Parex Pank	3,00	-	4,00	4,50	4,70	5,00	100 USD	5,00	-	5,30	5,40	5,50	5,60	100 EUR
Marfin Pank Eesti	0,60	1,00	1,30	1,55	1,75	1,90	500 USD	1,65	1,80	1,95	2,15	2,30	2,60	350 EUR
DnB NORD Pank	0,50	-	1,25	1,50	1,75	1,85	300 USD	1,30	-	1,75	2,00	2,10	2,25	300 EUR
BIGBANK	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4,30	4,30	4,90	kuni 30 000 EUR
BIGBANK	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4,50	4,50	5,10	üle 30 000 EUR
UniCredit Bank	2,00	2,10	2,15	2,30	2,45	2,60	300/3000 USD(9)	2,00	2,10	2,15	2,20	2,45	2,60	300/3000 EUR (9)
SEB	0,10	0,30	0,70	1,05	1,15	1,50	200 (USD)	0,65	0,75	0,95	1,10	1,20	1,55	200 EUR

kursid on päeva jooksul korrigeeritavad * maks 24 999 EEK! ** Juridiline isik (3) personaalpank. klientidele (4) kontorisi (6) internetipanga tähtajalistele hoiustele (7) päevalõpu kontojärgilt; (9) juridilisele isikule/ eraisikule

Arvelduskonto, reservhoiuse ja kasutushoiuse intressid

% päevasaldolt	klient	hõbeklient	kuldklient
Nordea Pank			
arvelduskonto, eraisikud			
kuni 50 000 EEK	0,10	0,15	0,25
50 000–250 000 EEK	0,10	0,15	0,25
üle 250 000 EEK	0,10	0,15	0,25
reservhoiuse, eraisikud			
EEK	4,05	4,45	5,05
EUR	0,50	0,60	0,80

Eesti Krediidipank	alla 100 000 kr	al 100 000 kr	al 500 000 kr
kasutushoius	3,75	4,00	4,25

Raha väljamaksmine eraklientidele 1päevase ja äriklientidele 14päevase etteteatamisega.

Pankade kontaktandmed

SEB Tornimäe 2, Tallinn, tel 665 5100
Swedbank Liivalaia 8, Tallinn, tel 631 0310, faks 631 0410
Eesti Krediidipank Narva mnt 4, Tallinn, tel 669 0941, faks 661 6037
Tallinna Äripank Vana-Viru 7, Tallinn, tel 668 8088, faks 668 8089
Nordea Pank Hobujaama 4, Tallinn, tel 628 3300, faks 628 3201 e-post: tallinn@nordea.com
Sampo Pank Narva mnt 11, Tallinn, tel (24h) 680 0800, e-post: info@sampopank.ee, Marfin Pank Eesti Pärnu mnt 12, Tallinn,

tel 680 2500, faks 680 2501
Parex Pank Roosikrantsi 2, Tallinn, tel 770 0000, faks 770 0001, e-post: info@parex.ee
BIGBANK Rüütli 23, Tartu, tel 1333, faks 737 7582, e-post: bigbank@bigbank.ee, www.bigbank.ee
DnB NORD Pank Tartu mnt 10, Tallinn, tel 686 8500, faks 686 8501, e-post: info@dnbnord.ee, www.dnbnord.ee
AS UniCredit Bank Eesti filiaal Liivalaia 13/15, Tallinn, tel 668 8357, e-post: kliendiinfo@unicreditgroup.ee, www.unicreditbank.ee

ÄP VALUUTA

USD ▼

11,10 kr

SEK ▼

1,42 kr

GBP ▼

18,10 kr

RUB ▼

0,35 kr

Eesti Panga kursid

valuuta	tähis	EEK	valuuta	tähis	EEK	valuuta	tähis	EEK	valuuta	tähis	EEK
Araabia ÜE dirham	AED	3,02119000	India ruupia	INR	0,22799900	Mehhiko peeso	MXN	0,81702500	Tuneesia dinaar	TND	8,31383000
Argentina peeso	ARS	2,91535000	Indoneesia ruupia	IDR	0,00109279	Moldova leu	MDL	0,99038700	Ukraina grivna	UAH	1,44685000
Austraalia dollar	AUD	8,89336000	Islandi kroon	ISK	0,08702040	Norra kroon	NOK	1,73593000	Ungari forint	HUF	0,05722610
Brasiilia real	BRL	5,74810000	Jaapani jeen	JPY	0,11840900	Poola zlot	PLN	3,62597000	USA dollar	USD	11,09730000
Bulgaria leev	BGN	7,99948000	Kanada dollar	CAD	9,92778000	Rootsi kroon	SEK	1,41796000	Usbekistani sommi	UZS	0,00746552
Egiptuse nael	EGP	1,98831000	Kasahistani tenge	KZT	0,07357470	Serbia dinaar	RSD	0,16849900	Aserbaidžani manat	AZN	13,78890000
Euro	EUR	15,64660000	Korea won	KRW	0,00882488	Singapuri dollar	SGD	7,64434000	Rumeenia leu	RON	3,68644000
Gruusia lari	GEL	6,66346000	Kuld (EEK/oz)	XAU	10391,50000000	Suurbritannia nael	GBP	18,10300000	Türgi liir	TRY	7,26571000
Hiina jüaan (renminbi)	CNY	1,62421000	Leedu liti	LTL	4,53157000	Šveitsi frank	CHF	10,29860000	Uus-Meremaa dollar	NZD	7,16052000
Hongkongi dollar	HKD	1,43185000	Lavi rand	ZAR	1,37060000	Taani kroon	DKK	2,10150000	Valgevene uus rubla	BYR	0,00389652
Horvaatia kuna	HRK	2,13278000	Läti latti	LVL	22,36680000	Tai baat	THB	0,32576800	Venemaa rubla	RUB	0,34913000
Israeli uus shekel	ILS	2,84109000	Malaisia ringgit	MYR	3,10631000	Taiwani dollar	TWD	0,33680700	Venezuela bolivar	VEF	5,16800000
IMF arveldusühik	SDR	17,24250000	Maroko dirhem	MAD	1,38709000	Tšehhi kroon	CZK	0,60288400			

ÄP BÖRSIKAUBAD

Kütused 17.07

Rotterdami sadamates (CIF), USD/t

Nafta*	65,31
Kerge kütteõli	527,75-531,75
Masuoit	422-424
Bensiin	621-625
Diislikütus	539,75-545,75

* Brenti segu Londoni rahvusvahelisel naftabörsil USD/barrel, allikas Bloomberg

Kohv 16.07

Arabica (USC)/lb	117,15
------------------	--------

1 LB = 453,59 g; LIFFE, CSCE, allikas Bloomberg

Suhkur 17.07

valge suhkur (USD/t)	461,00
----------------------	--------

allikas Bloomberg

Värvilised metallid 16.07

USD/t

	ost	müük
Alumiinium	1635,0	1636,0
Nikkel	15845,0	15850,0
Plii	1600,0	1600,5
Tina	13200,0	13210,0
Tsink	1505,0	1505,5
Vask	5231,0	5231,5

Väärismetallid 17.07

USD tr.oz	
Kuld	937,50
Hõbe	13,16
Plaatina	1165,00
Palladium	245,50

1 troy = 31,105 g, Londoni fiksingud, allikas Bloomberg

Äripäeva käsiraamat teadjalt tegijale kasiraamat.aripaev.ee

18 INVESTOR INVESTEERIMISFONDID

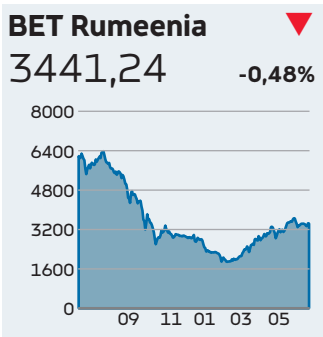
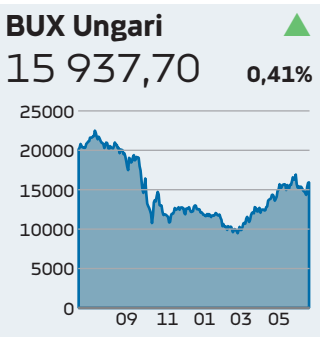
MEELELAHUTUS

Olympicu Eesti valu sai nappi leevendust

Olympic Entertainment Group
pidi ka teises kvartal is oma
koduturul käibe puhul vastu
võtma ränga tagasiloo gi, kuid
siiski napit pehmema kui aas-
ta esimesel kolmel kuul.
Olympic Casino Eesti mü gi-
tulud kundisid teises kvarta-
lis 88,6 miljoni kroonini, mida
on 50% vähem kui vorrelde-
vas kvartal is aasta tagasi.

Langus on esmapilgul üsna jahmatav, kuid sisaldab siiski õrna positiivset signaali – teise kvartali käibekadu on pisut väiksem kui esimeses kvartalis. Esimeses kvartalis kaotas Olympicu Eesti äri 57% käibest ehk siis müüdi 84,3 miljoni krooni eest. Seega on veidi lootust, et Olympicu jaoks on Eestis põhi möödas.

Äp INDEKSID

Äp **FONDID**

Reklaam

Avaron Asset Management

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Areneva Eur. Väikeettevõtete F A, EEK	35,64	36,91	36,18	-	14,47	-43,14	-	-	108 068 466
Balkani Fond A, EEK	44,56	46,14	45,24	-	11,95	-44,44	-	-	126 655 578
Avaroni Privatportfell B, EEK	160,23	160,23	160,23	-	2,37	-	-	-	28 390 011

16.07

Danske Capital AS, Danske Invest, Sampo Rahastoyhtiö Oy

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Sampo Pension 25, EEK	12,36	12,60	12,48	1,16	-0,38	-3,22	0,73	2,54	125 184 272
Sampo Pension 50, EEK	14,03	14,32	14,17	1,84	1,94	-3,95	1,41	4,11	1 624 246 233
Sampo Pension Intense, EEK	11,59	11,83	11,71	0,70	-0,56	1,32	2,17	2,11	34 071 942
Danske Invest Global Growth Fund, USD	-	-	11,82	0,00	16,13	-35,25	1,45	0,00	1 770 985.13

* Info Danske fondide kohta on avaldatud veebilehtedel www.sampopank.ee, www.rahastot.fi ja www.danskeinvest.com

ERGO Funds

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
ERGO Pensionifond 2P1, EEK	12,18	12,31	12,31	0,73	3,11	4,25	2,67	2,84	72319192,02
ERGO Pensionifond 2P2, EEK	13,28	13,42	13,42	3,94	11,62	-11,98	-2,49	2,86	318894588,83
ERGO Pensionifond 3P1, EEK	10,29	10,50	10,39	0,00	1,56	0,00	0,00	0,00	5320492,57
ERGO Pensionifond 3P2, EEK	10,47	10,68	10,58	0,00	3,63	0,00	0,00	0,00	5342812,66
ERGO Pensionifond 3P3, EEK	10,62	10,84	10,73	0,00	5,16	0,00	0,00	0,00	5652427,06

17.07

Evli Funds

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht*
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Evli Global B, EUR	6,95	6,95	6,95	-	2,72	-28,18	-12,53	-2,05	8 303 324,48
Evli European High Yield B, EUR	131,68	131,68	131,68	-	35,11	-1,30	-1,07	2,40	181 229 780,98
Evli European Investment Grade B, EUR	134,67	134,67	134,67	-	10,54	3,77	1,19	1,88	205 801 519,67
Evli Greater Russia B, EUR	99,26	99,26	99,26	-	36,65	-63,65	-19,42	-	82 157 706,73

* Fondide mahu info on antud seisuga 30.06.2009

Finter Fund

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Emerging Markets, USD	113.62	118.79	114.77	11.16	-0.3	21.8	23.0	32.1	-
CHF Bonds, CHF	98,5	103.24	99.75	8.84	6.9	4.8	3.6	32.1	-
USD Bonds, USD	348.93	364.79	352.45	8.86	2.9	22.7	29.2	30.3	-
EUR Bonds, EUR	168.59	176.25	170.29	28.32	44.7	-19.4	-1.5	44.2	-
European Equities, EUR	329.04	343.99	332.36	8.49	0.3	12.0	10.9	21.6	-
Dynamic Portfolio EUR	78.46	82.02	79.25	20.09	11.9	-14.2	-22.7	-	-
US Equities, USD	59.76	62.47	60.36	-	-2.9	-11.0	-	-	-
Yield Portfolio, CHF	148.26	155.	149.76	14.30	-2.4	30.0	19.4	17.9	-

15.07

Swedbank Investeerimisfondid AS

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a.) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Pensionifond K1, EEK	10,96	11,24	11,07	2,04	3,77	-7,28	0,15	0,31	390 774 521
Pensionifond K2, EEK	11,51	11,60	11,43	2,68	1,65	-15,16	-3,08	0,49	2 028 183 149
Pensionifond K3, EEK	12,15	12,46	12,27	3,88	2,41	-21,30	-5,41	1,13	4 494 356 961
Pensionifond V1, EEK	14,75	15,12	14,90	11,95	2,80	-19,52	-5,12	0,00	119 851 295
Pensionifond V2, EEK	10,62	10,88	10,72	16,32	3,68	-26,82	-8,44		183 545 362
Pensionifond V3, EEK	11,64	11,94	11,76	22,93	7,47	-34,17	-12,18		307 409 519
Kesk-Aasia Aktsiafond, EUR	3,07	3,14	3,10	49,98	48,86	-61,76	-31,72	-	6 172 500
Ida-Euroopa Aktsiafond, EEK	58,31	59,79	58,90	40,15	11,42	-59,28	-31,17	-8,61	352 419 506
Ida-Euroopa Kinnisvara Af, EUR	3,03	3,11	3,07	44,17	33,73	-66,86	-32,41	-	10 505 652
Fondifond 100, EEK	63,82	65,43	64,46	27,89	15,80	-36,24	-13,52	-	562 724 998
Fondifond 30, EEK	85,21	87,36	86,07	13,76	7,47	-17,10	-3,96	-	173 099 298
Fondifond 60, EEK	74,43	76,31	75,18	20,86	11,53	-27,25	-8,43	-	580 159 324
Venemaa Aktsiafond, EEK	716,82	734,92	724,06	50,38	41,58	-63,19	-24,59	0,18	393 079 298
Ida-Euroopa Völakirjafond, EUR	9,57	9,62	9,57	15,10	0,43	-14,69	3,28	-	13 049 169
Private Debt Völakirjafond, EUR	833,05	850,06	850,06	N/A	-17,13	-21,12	-	-	37 727 992
	ost	müük				tootlus (p.a.) %			fondi maht
					1 päev	1 kuu	3 kuud	12 kuud	
Intressifond, EEK	148,35	148,35	148,35	0,04	-0,08	-0,55	-3,08	-	263 314 888
Swedbank Rahaturufond**, EEK	1000,00	1000,00	1000,00	2,66	2,65	2,94	3,89	-	539 848 539

17.07

LHV Varahaldus

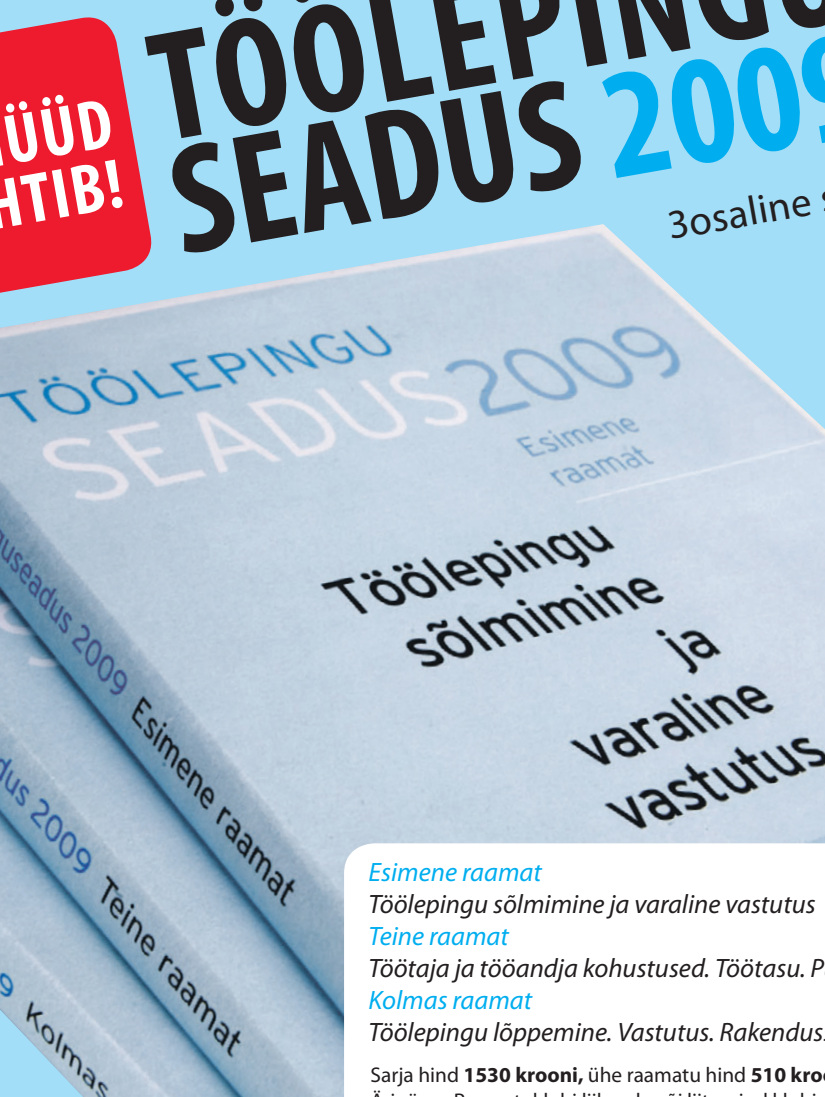
	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a.) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Pf Dünaamilised Völakirjad, EEK	14,00	14,28	14,14	1,20	10,97	8,53	5,10	5,00	36 742 542
Pf LHV Kvaliteetset Völakirjad, EEK	12,83	13,09	12,96	1,17	9,51	6,56	3,92	3,97	20 166 028
Pf Maailma aksiad, EEK	15,39	15,70	15,54	3,22	14,07	-7,02	1,19	6,68	434 119 420
Pf Tasakaalustatud Strateegia, EEK	12,55	12,93	12,68	2,23	12,05	1,68	2,66	4,23	45 875 054
Pf Uued Turud, EEK	13,20	13,60	13,33	3,73	16,16	-6,55	2,76	5,46	88 448 676
Täiendav Pensionifond, EEK	14,29	14,44	14,44	16,73	18,79	-13,28	-1,92	6,17	25 250 805
Töusua Euroopa Alfa Fond A, EUR	3,11	3,17	3,11	-	10,87	-49,39	-	-	0
Töusua Euroopa Alfa Fond B, EEK	31,09	31,72	31,09	-	10,87	-49,39	-	-	4 966 154
LHV Pärsia Lahe Fond A, EUR	5,88	6,06	5,94	-	6,49	-43,30	-	-	0
LHV Pärsia Lahe Fond B, EEK	58,84	60,62	59,43	-	6,49	-43,30	-	-	74 433 837
LHV Maailma Aktsiad Fond A, EUR	6,93	7,07	7,00	-	16,88	-17,47	-	-	0
LHV Maailma Aktsiad Fond B, EEK	69,32	70,72	70,02	-	16,88	-17,47	-	-	8 910 244

17.07

Nordea Investment Funds

		ost	müük	NAV	% aasta algusest	tootlus (p.a) %*			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Stable Return Fund	EUR	10,28	10,28	10,28	5,00	1,00	2,00	0,00	25 253 661
Biotech Fund	USD	9,50	9,50	9,50	7,00	-16,00	-5,00	14,00	12 206 066
Central & Eastern European Equity Fund	EUR	6,88	6,88	6,88	32,00	-48,00	-37,00	0,00	9 676 211
Corporate Bond Fund	EUR	32,04	32,04	32,04	9,00	2,00	1,00	1,00	11 304 263
Danish Bond Fund	DKK	304,42	304,42	304,42	3,00	11,00	15,00	21,00	105 932 618
Danish Equity Fund	DKK	144,55	144,55	144,55	29,00	-20,00	-27,00	12,00	60 583 507
Danish Kroner Reserve	DKK	161,14	161,14	161,14	3,00	3,00	10,00	14,00	113 304 456
Danish Long Bond Fund	DKK	199,89	199,89	199,89	1,00	12,00	15,00	20,00	64 778 852
Danish Mortgage Bond Fund	DKK	177,50	177,50	177,50	4,00	11,00	15,00	20,00	391 502 762
Dollar Bond Fund	USD	17,69	17,69	17,69	-6,00	4,00	20,00	24,00	5 968 225
Euro Bond Fund	EUR	8,15	8,15	8,15	5,00	6,00	7,00	13,00	10 508 156
Euro Reserve	EUR	12,89	12,89	12,89	0,00	-12,00	-9,00	-6,00	12 944 810
European Alpha Fund	EUR	5,55	5,55	5,55	10,00	-31,00	0,00	0,00	22 364 310
European Equity Fund	EUR	10,95	10,95	10,95	7,00	-22,00	-23,00	-2,00	18 884 603
European Value Fund	EUR	23,53	23,53	23,53	13,00	-12,00	-33,00	-7,00	480 515 160
Far Eastern Equity Fund	USD	14,18	14,18	14,18	33,00	-16,00	-4,00	16,00	103 438 697
Global Bond Fund (EUR)	EUR	11,88	11,88	11,88	-2,00	17,00	12,00	12,00	26 391 292
Global Core Equity Fund	EUR	7,47	7,47	7,47	7,00	-19,00	-33,00	0,00	35 733
Global Equity Fund	EUR	3,44	3,44	3,44	8,00	-19,00	-34,00	-18,00	5 708 707
Global Stable Equity Fund	EUR	7,40	7,40	7,40	0,00	-11,00	0,00	0,00	50 280 217
Global Value Fund	EUR	8,51	8,51	8,51	14,00	2,00	-28,00	-18,00	15 068 923
Japanese Value	JPY	670,00	670,00	670,00	9,00	-27,00	-49,00	-41,00	1 077 400 177
Nordic Equity Fund	EUR	34,39	34,39	34,39	20,00	-26,00	-27,00	17,00	184 355 265
Nordic Equity Small Cap Fund	EUR	6,44	6,44	6,44	26,00	-18,00	0,00	0,00	3 824 269
North American Growth Fund	USD	7,24	7,24	7,24	24,00	-17,00	-20,00	-9,00	58 711 424
North American Value Fund	USD	21,43	21,43	21,43	21,00	-26,00	-41,00	-38,00	264 408 582
Norwegian Bond Fund	NOK	160,18	160,18	160,18	3,00	11,00	13,00	18,00	281 917 770
Norwegian Equity Fund	NOK	90,14	90,14	90,14	32,00	-26,00	-39,00	19,00	114 747 957
Norwegian Kroner Reserve	NOK	166,57	166,57	166,57	3,00	5,00	13,00	18,00	147 232 569
Swedish Bond Fund	SEK	226,28	226,28	226,28	-3,00	9,00	11,00	20,00	441 925 882
Swedish Equity Fund	SEK	142,89	142,89	142,89	24,00	-2,00	-12,00	15,00	122 413 355
Swedish Kroner Reserve	SEK	174,47	174,47	174,47	2,00	3,00	10,00	14,00	713 936 880
US-Dollar Reserve	USD	13,75	13,75	13,75	4,00	-9,00	-4,00	1,00	9 431 814

16.07

NÜÜD KEHTIB!

TÖÖLEPINGU SEADUS 2009

3osaline sari

Töölepingu seadus 2009
Esimene raamat

Töölepinguseadus 2009
Teine raamat

Töölepinguseadus 2009
Kolmas raamat

Töölepingu sõlmimine ja varaline vastutus

Esimene raamat
Töölepingu sõlmimine ja varaline vastutus

Teine raamat
Töötaja ja tööandja kohustused. Töötasu. Puhkus

Kolmas raamat
Töölepingu lõppemine. Vastutus. Rakendussätted

Sarja hind **1530 krooni**, ühe raamatu hind **510 krooni**.
Äripäeva Raamatuklubi liikmele või liitumisel klubiga on sarja hind **1050 krooni** ja ühe raamatu hind **350 krooni**.

www.raamatuklubi.aripaev.ee

Äripäev

ÄP NUMBER

74%

► kahanes põllumeeste vähenenud kulutuste tõttu maailma suurima väetisetootja Yara Internationali teise kvartali kasum. Puhaskasum kukkus 1,12 miljardi Norra kroonini ehk 3,88 Norra kroonini aktsia kohta.

INVESTEERIMINE

Investor Toomas ostis jälle Microsofti

Investor Toomas ostis reedel 200 Microsofti aktsiat hinnaga 24,30 dollarit. Tehingu sum-maks kujunes 4860 dollarit, teenustasu läks 19,82 dollarit. Toomas on varem soetanud 310 tarkvaratootja aktsiat. Investor Toomas on Äripäeva välja mõeldud tegelane, kes in-vesteerib reaalset raha.

Nordea Pensions Estonia

17.07

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Nordea Pensionifond A, EEK	10,91	11,02	11,02	0	7,18	0	0	0	52443798,14
Nordea Pensionifond B, EEK	10,91	11,02	11,02	0	7,8	0	0	0	16155915,55
Nordea Pensionifond C, EEK	10,69	10,79	10,79	0	6,03	0	0	0	5670517,53
Nordea Pensionifond Aktsiad 100	11,92	12,04	12,04	0	14,68	0	0	0	8711104,53

Sampo Life

16.07

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Mandatum Life Konservatiivne, EUR	90,76	92,58	90,76	-	1,79	-9,10	-	-	-
Mandatum Life Tasakaalustatud, EUR	94,00	95,88	94,00	-	0,50	-10,00	-	-	-
Mandatum Life Agressiivne, EUR	98,33	100,30	98,33	-	5,98	-	-	-	-
Mandatum Life Fixed Income, EUR	109,73	110,27	109,73	-	7,76	-	-	-	-
Mandatum Life Global Food, EUR	97,38	99,32	97,38	-	-	-	-	-	-

AS SEB Varahaldus

17.07

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Konservatiivne Pf, EEK	11,95	12,07	12,07	1,18	2,79	2,72	3,02	2,50	511 456 781
Optimaalne Pf, EEK	10,76	10,86	10,86	0,00	8,52	0,00	0,00	0,00	23 624 397
Progressiivne Pf, EEK	12,07	12,19	12,19	4,81	3,63	-23,13	-5,10	1,12	3 174 474 366
Aktiivne Pf, EEK	10,02	10,22	10,12	28,06	15,29	-34,07	-9,20	0,00	125 537 429
Tasakaalukas Pf, EEK	14,54	14,83	14,68	11,84	2,35	-19,47	-2,89	2,07	112 893 937
Aktiivne Fondifond, EEK	4,92	5,02	4,97	29,31	14,80	-42,08	0,00	0,00	46 011 772
Tasakaalukas Fondifond, EEK	8,20	8,37	8,28	15,09	11,53	-18,05	0,00	0,00	14 270 048
Dünaamiline Fondifond EEK	8,04	8,20	8,12	21,93	10,88	-36,35	-11,49	0,00	83 190 129
Ida-Euroopa Võlakirjafond, EEK	12,53	12,53	12,53	15,12	9,02	-8,24	-0,64	0,74	483 817 929
Geneerilise Farmaatsia Fond, EEK	8,95	9,13	9,04	22,28	14,62	-18,60	-7,69	0,00	49 744 908
Kasvufond, EEK	4,48	4,57	4,53	41,00	25,13	-46,62	-11,55	4,48	290 132 919
SEB High Yield Bond Fund, EUR	646,25	646,25	646,25	N/A	-31,36	-35,40	0,00	0,00	5 069 826
Vahendatavad Fondid *	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Choice Asia ex. Japan Fund, EUR	-	-	4,30	30,35	34,5	0,11	-1,6	8,07	-
Choice Emerging Markets Fund, EUR	-	-	1,46	33,31	34,66	-14,04	0,13	11,39	-
Choice Japan Chance/Risk Fund, EUR	-	-	0,36	18,73	1,6	-19,88	-15,52	-6,78	-
Choice North America Chance/Risk Fund, EUR	-	-	2,31	26,58	16,88	-21,67	-11,38	-5,99	-
SEB Asset Selection Fund, EUR	-	-	13,48	9,86	-4,59	12,83	0	0	-
Choice Asia Small Caps ex. Japan Fund, EUR	-	-	2,42	38,64	57,31	-4,64	-2,95	5,8	-
Corporate Bond Fund, EUR	-	-	1,17	7,81	7,52	0,88	0,12	0,6	-
Eastern Europe Fund ex Russia, EUR	-	-	1,96	38,22	21,88	-37,39	-11,04	5,71	-
Eastern Europe Small Cap Fund, EUR	-	-	1,74	42,65	41,97	-44,28	-16,13	1,18	-
Ethical Europe Fund, EUR	-	-	1,62	27,16	8,18	-25,89	-14,25	-1,17	-
Europe Chance/Risk Fund, EUR	-	-	848,18	29,12	11,23	-28,01	-15,76	-2,3	-
Global Chance/Risk Fund, EUR	-	-	0,50	21,74	6,14	-21,13	-12,58	-0,89	-
Medical Fund, EUR	-	-	1,98	15,97	-2,1	-10,28	-8,99	-3,09	-
Nordic Fund, EUR	-	-	4,54	30,65	19,99	-22,53	-7,83	3,8	-
Russia Fund, EUR	-	-	5,59	51,97	67,54	-47,65	0	0	-
Technology Fund, EUR	-	-	1,47	27,87	33,72	-0,43	-3,54	-1,38	-
SEB Guarantee Fund 80, EUR			102,13	N/A	-2,84	2,11	0	0	-
	ost	müük	NAV	tootlus (p.a) %					fondi maht
				1 päev	1 kuu	3 kuud	12 kuud		
SEB Likviidsusfond**, EEK	90,94	90,94	90,94	0,01	0,38	1,18	-7,29	-	283 504 229

* Vahendatavate fondide tagasisõitmis- ja väljalaskemine saab vaadata www.seb.ee/fondikursid

Trigon Funds

16.07

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Arenevate Turgude Agrisektori Fond, EEK	93,78	96,65	95,69	N/A	55,69	-31,80	0,00	0,00	43 530 842
Uus Euroopa Väärtusfond, EEK	110,54	114,47	112,23	32,47	11,53	-35,70	-21,55	-5,02	97 694 900
Arenevate Turgude Finantssektori Fond	103,10	106,25	105,20	N/A	52,67	-15,66	0,00	0,00	174 187 357
Uus Euroopa Väikeettevõtete F, EEK	51,63	53,46	52,41	30,10	8,56	-45,55	-23,27	0,00	112 374 403
Top 10 Fond, EEK	52,89	54,77	53,69	36,85	5,47	-47,45	-18,51	0,00	19 793 899
Balkani Fond, EEK	90,20	93,41	91,58	35,36	7,59	-55,23	-20,86	-2,40	175 331 467

** tootlus arvutatakse aasta baasile teisendatult; riskiaste - investeerimisfondi tootluse viimase 24 kuu standardhälve;

Trigon Alternative Funds

16.07

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Aktiivne Alfa Fond, EEK	87,73	90,41	89,52	-	37,93	-21,72	-	-	151 360 220

Fondivalitsejad

Avaron Asset Management
Narva mnt 5–58, Tallinn 10117
tel 664 4205, faks 664 4201,
info@avaron.ee, www.avaron.ee

Danske Capital AS
Narva mnt 9A, Tallinn, tel 675 2295,
faks 675 2895, funds@sampopank.ee,
www.sampopank.ee

East Capital Asset Management AB
Pikk 67–1a, Tallinn 10133 tel 646 1675,
faks 646 1674, tallinn@eastcapital.com,
www.eastcapital.com

ERGO Funds AS
Lauteri 5, Tallinn, tel 610 6500,
faks 610 6501, funds@ergo.ee, www.ergo.ee

Evli Securities, Varahaldus (Evli Fund Managment)
Tartu mnt 2, Tallinn 10145, tel 640 5720,
faks 640 5701, fondid@evli.ee, www.evli.ee

Finter Fund Management Company S.A.
33, avenue J.F. Kennedy,
P.O. Box 91, L-2010 Luxembourg,

tel +352 44 10 1065 67
faks +352 44 10 1060 02, funds@finter.ch,
www.finter.ch, esindaja Eestis AS Eesti
Krediidipank, www.krediidipank.ee

AS GILD Fund Management
Tartu mnt 2, Tallinn 10145, tel 680 0401,
faks 680 0403, sales@gildbankers.com,
www.gildbankers.com

AS GILD Property Asset Management
Rävala pst 6, Tallinn 10143, tel 680 0401,
faks 680 0403, sales@gildbankers.com,
www.gildrealestate.com

LHV Varahaldus AS
Tartu mnt 2, Tallinn 10 145, tel 680 0400,
faks 680 0402, vara@lhv.ee, www.lhv.ee

Nordea Pensions Estonia AS
Hobujaama 4, 15068 Tallinn
tel 628 3300, faks 628 3201
tallinn@nordea.com, www.nordea.ee

Nordea Rahastoyhtiö
Hobujaama 4, Tallinn 10 151, tel 628 3300

Trigon Funds
Viru väljak 2, Metro Plaza 5. korrus,

Tallinn 10 111, tel 667 9200, faks 667 9201,
fond@trigon.ee, www.trn.ee

AS SEB Varahaldus
Tornimäe 2, Tallinn 15 010, tel 665 6565,
faks 665 7122, fondid@seb.ee, www.seb.ee

Swedbank Investeerimisfondid AS
Liivalaia 8, Tallinn 15 038, tel 631 0310,
faks 888 1171, funds@swedbank.ee

Maaklerifirmad

LHV Tartu mnt 2, Tallinn,
tel 680 0400, faks 680 0402

Marfin Pank Eesti AS Pärnu mnt 12, Tallinn,
tel 680 2500, faks 680 2501

Sampo Pank Narva mnt 11, Tallinn,
tel 630 2104

SEB Enskilda Equities Tornimäe 2, Tallinn,
tel 665 6622, faks 665 6802

Sampo Life Jõe tn 3, Tallinn, tel 681 2300,
info@sampolife.ee, www.sampolife.ee

Swedbank AS Liivalaia 8, Tallinn,
tel 613 1659, faks 613 1545

Säutsu Äripäevaga!

twitter.com/aripaev_ee

aripaev.ee

Praktilised näited, kuidas vormistad uue töölepingu seaduse järgi lepinguid, koondamisteateid, avaldusi, kokkuleppeid, käskkirju, hoiatusi.

CD-I on Tööõigusbüroo Labour Consulting koostatud 25 enamlevinud dokumendi näidist koos vajalike kommentaaride ja märkustega kasutajale.

Plaadilt leiad ka töökorralduse eeskirja!

Hind 280 krooni

Soodsaim võimalus juristi koostatud dokumendipõhjade soetamiseks!

Tellimine klubi@aripaev.ee, telefonil 667 0108

www.raamatuklubi.aripaev.ee

Äripäev

OMX Tallinn

287,18

-1,10%

OMX Helsinki

5425,03

-0,25%

OMX Stockholm

840,92

2,14%

Dow Jones

8701,54

-0,12%

Nasdaq

1876,96

-0,43%

ISSN 1406-2585

9 771 406 125 800 5

ÄP

20.07.2009

Nr 128 (3848)

ÄP indeks

52 nädalat

17. juuli

612,15

-0,81%

perioodi kõrgeim 1458,10

madalaim 547,42

Äripäeva indeks on arvutatud 10 Tallinna börsil enamkaubeldud aktsia sulgemis-hinna põhjal

B30 indeks

52 nädalat

17. juuli

84,21

-1,89%

perioodi kõrgeim 183,53

madalaim 73,21

Balti 30 indeksisse kuulub 30 Eesti, Läti ja Leedu enimkaubeldud aktsiat

SEL NÄDALAL

E ▶ Kinnisvara

▶ Logistika

K ▶ Ehitus

▶ Tööstus

R ▶ Puhkepäev

▶ Kuidas?

17. augustini ilmub Äripäev esmaspäeval, kolmapäeval ja reedel

ÄP BÖRSID

Tallinn

17.07

aktsia	sulgemis-hind, kr	muutus eelm, %	käive, kr	P/E
Arco Vara	2,03	-7,14	96 502	-
Baltika	9,39	0,00	35 573	-2,1
Ekspress Grupp	7,98	-5,56	16 194	7,0
Eesti Telekom	64,15	-2,38	13 665 826	7,0
Harju Elekter	21,12	1,50	96 902	11,2
Järvevana	4,54	0,00	454	-
Luterma	3,91	0,00	493	-2,0
Merko Ehitus	51,95	-3,77	344 950	6,8
Nordecon	14,08	3,45	29 509	4,4
Norma	39,12	4,17	17 994	5,5
Olympic EG	8,29	-1,85	86 560	-2,0
Silvano FG	6,10	11,43	92 127	-1,4
Tallink	4,69	0,00	644 480	-19,4
Tin Kaubamaja	39,59	2,85	52 871	106,0
Tallinna Vesi	133,00	0,12	170 235	9,1
Trigon PD	5,16	0,00	0	-1,8
Viisnurk	8,14	-7,14	8 136	155,1

P/E suhe – arvutatud viimase nelja kvartali vahearuande (kui on olemas, siis rahvusvahelise raamatupidamisstandardi (IAS) kohase) konsolideeritud puhaskasumi põhjal

Riia

17.07

aktsia	sulgemis-hind	muutus %	52 nädala min	52 nädala max	p/e
LASCO	0,46	0,00	0,40	1,25	5,9
Latvijas Gaze	4,01	-7,82	3,32	7,16	8,4
SAF Tehnika	0,65	14,04	0,27	1,05	-
Valmieras Fiberglass	0,31	-3,13	0,27	0,53	-
Ventspils Nafta	0,95	0,00	0,59	2,12	-

sulgemishinnad, LVL, allikas Bloomberg

Vilnius

17.07

aktsia	sulgemis-hind	muutus %	52 nädala min	52 nädala max	p/e
City Service	5,05	1,41	2,62	9,00	-
Grigiškes	0,44	0,00	0,26	1,45	-
Invalda	1,39	0,00	1,03	16,49	-
Lithuanian Energy	1,91	-3,54	1,29	4,23	31,8
Snaige	0,49	2,08	0,17	2,59	-
Rokiškio Suris	2,17	-0,91	1,38	4,85	-
TEO LT (Telekomas)	1,12	-0,89	1,07	2,07	-

sulgemishinnad, LTL, allikas Bloomberg

Stockholm

17.07

aktsia	sulgemis-hind	muutus %	52 nädala min	52 nädala max	p/e
ABB	127,25	0,59	76,50	172,94	-
Autoliv	235,00	1,29	113,25	279,50	-
Assa Abloy	109,25	1,16	66,50	110,25	17,0
AstraZeneca	353,50	-0,70	244,00	357,00	-
Electrolux	129,25	1,37	52,00	131,00	53,6
Ericsson	78,50	3,43	40,60	79,60	20,1
Hennes & Mauritz	399,50	1,65	239,50	400,00	21,8
Holmen	181,50	2,83	131,25	243,00	24,7
Investor	121,00	2,11	91,00	140,25	-
Nordea	63,90	1,27	30,81	75,72	7,3
Skanska	90,75	3,13	53,25	91,50	14,2
SKF	105,00	0,00	55,50	107,50	-
SEB	38,30	4,36	15,48	70,29	5,3
Securitas	65,25	0,77	53,12	75,35	12,5
Svenska Handelsb.	164,00	3,47	81,75	170,00	8,2
Swedbank	52,25	7,95	17,80	139,75	33,5
Tele2	83,60	1,95	55,19	113,31	25,3
TeliaSonera	42,20	0,96	30,80	48,20	10,0

SEK, allikas Bloomberg

hinnad ja indeksid kella 18 seisuga, allikas Bloomberg

Helsingi

17.07

aktsia	sulgemis-hind	muutus %	52 nädala min	52 nädala max	p/e
Comptel	0,66	4,76	0,57	1,55	45,0
Elisa Comm.	11,82	3,96	9,69	15,06	9,8
Elcoteq SE	0,82	-2,38	0,80	5,50	-
Finnair	3,96	-1,00	3,50	5,98	-
Fortum	15,67	0,32	12,60	30,13	9,0
F-Secure	2,57	1,58	1,73	2,59	19,7
Kemira	6,80	-0,73	4,26	9,97	-
Metso	13,79	1,25	7,03	29,10	5,8
Neste Oil	9,42	-0,74	8,74	16,90	160,7
Nokia	9,29	-1,90	6,67	18,22	15,8
Outokumpu	12,87	-2,13	6,33	20,54	-
PKC Group	3,60	0,00	2,70	8,15	-
Sampo	13,93	0,22	8,63	18,36	-
Stockmann	14,99	0,13	9,33	24,84	30,8
Stonesoft	0,39	-2,50	0,30	0,50	-
Stora Enso	3,95	-0,25	2,65	8,44	-
Tietoanator	11,13	14,15	6,98	14,05	-
UPM Kymmene	6,50	0,46	4,33	13,55	-
YIT	7,48	3,89	3,7	15,40	11,3

allikas Bloomberg

USA börsid

17.07

aktsia	sulgemis-hind	muutus %	52 nädala min	52 nädala max	p/e
Alcoa	10,39	-0,48	4,97	34,84	-
Altria Group	17,15	0,94	14,34	21,86	10,2
Amazon.com	86,27	0,19	34,68	91,75	58,7
American Express	27,50	-2,76	9,71	42,50	12,9
Apple	150,12	1,76	78,20	180,45	27,0
AT&T	23,77	0,25	20,90	33,56	8,9
Bank of America	13,19	0,17	2,53	39,50	131,9
Boeing	41,33	-1,71	29,05	69,50	8,5
Carnival Corporation	26,61	-2,31	14,85	42,39	9,6
Caterpillar	34,11	-0,12	21,71	75,87	7,4
Chevron Corporation	64,95	0,09	55,50	89,75	6,7
Cisco Systems	20,00	-0,60	13,61	25,25	15,9
Citigroup	3,08	1,69	0,97	23,50	-
Coca-Cola	50,34	-0,89	37,44	55,84	16,1
Colgate-Palmolive	73,81	0,37	54,36	80,49	18,7
Dell	12,66	-0,71	7,84	26,04	11,0
eBay	18,49	-0,48	9,91	27,01	12,3
Exxon Mobil	68,24	-0,32	56,51	84,76	9,3
FedEx	61,05	-1,20	34,02	96,99	21,7
Ford Motor	6,12	-0,17	1,01	6,54	-
General Electric	11,88	-4,19	5,73	30,39	7,8
Google	428,69	-3,14	247,30	537,05	24,3
Hewlett-Packard	39,83	0,40	25,39	49,20	10,8
IBM	114,09	3,12	69,50	130,93	12,2
Intel	18,32	-0,97	12,05	24,75	20,8
JP Morgan Chase	36,79	1,81	14,96	50,63	35,7
Johnson & Johnson	58,90	-0,59	46,25	72,76	13,0
Kraft Foods	27,64	-0,33	20,81	34,97	14,6
McDonalds	57,71	0,86	45,79	67,00	15,7
Merck	27,51	-1,29	20,05	38,34	8,4
Microsoft	24,29	-0,62	14,87	28,50	13,4
3M	63,19	-0,33	40,87	74,71	13,8
Nike	52,63	-1,05	38,24	68,00	13,8
Oracle	21,58	-0,28	13,80	23,62	15,8
PepsiCo	57,00	-0,45	45,39	75,25	15,5
Pfizer	15,01	-0,38	11,62	20,13	6,4
Procter & Gamble	55,51	0,54	43,93	73,57	14,8
Starbucks	14,54	0,90	7,06	17,18	27,0
UPS	52,50	-0,81	37,99	70,00	16,6
Wal-Mart Stores	48,55	0,08	46,25	63,85	14,2
Walt Disney	24,58	-0,85	15,14	34,85	13,0
Wells Fargo	25,03	-0,08	7,80	44,68	13,3
Yahoo!	16,77	3,58	8,94	23,49	39,0

USD, allikas Bloomberg

Ameerikas

võimas melu

Tulmused USAs tuleb müriaadina ootusi ületavaid kvartalitulemusi

ÄP

Romet Kreek

romet.kreek@aripaev.ee

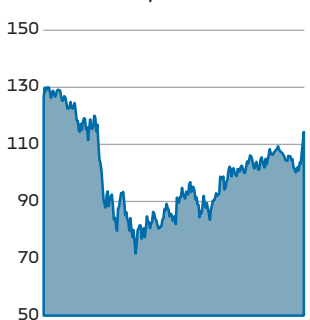

ÄP PÄEVA AKTSIA

IBM

17.07

+3,4%

114,40

▶ hind, USD

+36%

▶ tänavune muutus

lemused ületasid analüütiku te ootuseid.

IBMi teise kvartali kasum tuli üle analüütikute ootuste. Ettevõtte tõstis kogu aasta kasumiprognoozi. Teise kvartali kasum kasvas 12 protsenti. Ettevõtte teatas, et selle aasta kasumiks aktsia kohta tuleb vähemalt 9,70 dollarit ehk 50 senti enam, kui ettevõtte varem prognoosis. Kvartalikaasumiks aktsia kohta tuli 2,32 dollarit, analüütikud prognoosisid numbriks 2,02 dollarit. Käive vähenes 13 protsenti, 23,2 miljardile dollarile, analüütikute ootus oli 23,5 miljardit dollarit.

Citigroup teenis 4,28 miljardi dollarilise puhaskasumi, kuna teenis kasumit kontrollosaluse müügist maaklerfirmas Smith Barney. Teise kvartali kasumiks aktsia kohta tuli 49 senti. Eelmisel aastal samal ajal sai pank 2,5 miljardi dollarilise kahjum. Jättes ära Smith Barney müügist saadud 6,7 miljardilise erakorralise kasumi, tulnuks ärikahjumiks 27 senti aktsia kohta. Analüütikud prognoosisid kahjumiks 33 senti aktsia kohta.

Tulemustest üksi ei pruugi piisata börsitõusuks – investori karja tujud on muutlikud.

Barbie nukkude tootja Matteli kasum kasvas 82 protsenti, kuna ettevõtte kärpis kulusid. Puhaskasum kasvas aastataguselt 11,8 mln dollarilt ehk kolmelt sendilt aktsia kohta 21,5 miljonile dollarile ehk kuuele sendile aktsia kohta. Käive vähenes 1,11 miljardilt dollarilt 898,2 miljonile dollarile. Analüütikud ootasid mõnede kuludeta kasumiks ühte senti aktsia kohta, seda 965,8 mln dollarilise käibe juures.

General Electric raporteeris jätkuvatest tegevustest kasumi 47protsendisest kukkumisest 2,87 miljardile dollarile ehk 26 sendile aktsia kohta. Analüütikud ootasid kasumiks 24 senti aktsia kohta. Käive kahanes 17 protsenti, 39,1 miljardile dollarile.

USA suurima laenuandja

Bank of America puhaskasum kahanes 5,5 protsenti, 3,22 miljardile dollarile ehk 33 sendile aktsia kohta. Analüütikud ootasid kasumiks 18 senti aktsia kohta. Ka varem avaldatud suupankade JPMorgan Chase'i ja Goldman Sachsi tu

KODUKLIIMA SALONG

SOOJUSPUMBAD

TALLINNAS

Vesse keskus

Peterburi tee 62a

605 4533

605 4534

TARTUS

Sepa keskus

Turu 45b

775 1160

775 1136

PÄRNUS

ESPAK keskus

Papiniidu 4

442 7828

443 2299

VILJANDIS

Leviahituse vastas

Leola 58

433 8332

VALGAS

Selveris

Raja 5

766 6448

TÕRVAS

Kõrtsihoone

Valga mnt. 1

767 9208

HULGIMÜÜK JA ESINDUSSALONG

Veerenni 53a/Töökaja 1

646 2230 ja 646 2227

www.abckliima.ee

SOOJUSPUMBAD - /õhk-õhk/- /õhk-vesi/- maa - KONDITSIONEERID - tava ja disain - PÕRANDAKÜTE - RADIAATORKÜTE - KESKUSTOLMUIMEJAD - VENTILATSIOONISEADMED - ÕHUNIISUTID - ÕHUKUIVATID - ÕHUPUHASTIT - ÕHUIONISAATORID